Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

VEAC NOU

Organ al Consiliului General A.R.L.U.S.

ANUL X Nr. 34 | VINERI 9 IULIE 1954 | 4 PAGINI, 25 BANI

Energia atomică în slujba omului

Ca fulgerul s-a răspîndit pe întreg cuprinsul globului pămîntesc știrea că în Uniunea Sovietică a fost pusă în funcțiune prima centrală electrică pe bază de energie atomică. Această veste de însemnătate istorică mondială a produs o deosebită bucurie în inimile prietenilor U.R.S.S. de pretutindeni, în inimile tuturor oamenilor dornici de pace și progres. Ziua de 27 iunie 1954 va rămîne înscrisă în filele istoriei ca ziua unei mari victorii dobîndită în lupta pentru dominarea naturii de către om, a unei epocale victorii a vieții împotriva forțelor întunecate ale distrugerii și morții.

Faptul că energia atomică a fost pusă în slujba progresului pașnic pentru prima dată în Uniunea Sovietică, nu este de loc întîmplător. Acest fapt de însemnătate istorică reprezintă consecința firească a întregii dezvoltări a orînduirii socialiste, a politicii de pace pentru care militează cu profundă consecvență Guvernul Sovietic.

Comentariile presei mondiale la aflarea știrii despre punerea în funcțiune în U.R.S.S. a primei centrale electrice cu energie atomică — adevărată minune a științei, tehnicii și capacității creatoare a oamenilor sovietici — au arătat consecințele incalculabile pe care acest eveniment fericit îl va avea pentru viața oamenilor. Presa internațională subliniază că în timp ce S.U.A. au avut întîietatea în folosirea energiei atomice în scopuri distructive, U.R.S.S. are întîietatea în folosirea acestei minunate descoperiri în scopuri pașnice. După cum se știe, proiectele de construire a unor centrale electrice pe bază de energie atomică în S.U.A. și Anglia nu vor fi realizate decît deabia peste 2—3 ani. Faptul că Uniunea Sovietică a întrecut principalele țări capitaliste în folosirea energiei atomice, dovedește uriașa superioritate a științei și tehnicii sovietice, dovedește în mod incontestabil că oamenii sovietici au obținut mari succese în domeniul energiei atomice.

În ce constă marile perspective deschise civilizației odată cu folosirea în scopuri pașnice a energiei atomice? Sub ochii noștri s-a născut o nouă forță energetică a cărei capacitate este incomparabilă cu tot ceea ce se cunoaște pînă astăzi în domeniul energiei chimice sau mecanice. Astfel, energia atomică eliberată dintr-un kilogram de uraniu produce 20 milioane de kilovați ore, tot atît cît ar produce 2.500 tone din cel mai bun cărbune! Dealtfel, energia atomică nu se află numai în uraniu, plutoniu și hidrogen, ci în toate corpurile înconjurătoare. Uraniul nu este decît primul „carburant" nuclear și aceasta datorită faptului că pentru el s-au creat mai ușor condițiile în cadrul cărora forțele electrice de respingere învingă atracția nucleară.

Folosirea pașnică a energiei atomice este astăzi legată de pila atomică. În pila atomică (reactor nuclear) în care se realizează producția industrială a energiei atomice, procesele de dezagregare se petrec într-un moderator al vitezei neutronilor — în grafit și în alte corpuri. Trecînd printr-un strat de grafit, particulele care se formează în timpul dezagregării nucleare sînt frînate, cedînd energia moderatorului, care din această pricină se încălzește. Căldura astfel obținută este folosită la producerea aburului care, la rîndul său, pune în mișcare turbina centralei electrice. Energia nucleară este transformată în energie electrică și este transmisă uzinelor, minelor, colhozurilor, S.M.T.-urilor.

Cu adevărat uriașe sînt avantajele pe care le reprezintă centralele electrice bazate pe energie nucleară. Este suficient să spunem că pentru o centrală electrică nucleară cu o putere utilă de 100.000 Kw este nevoie zilnic numai de aproximativ 200—250 grame uraniu, în vreme ce pentru o centrală termică cu aceeași putere utilă, sînt necesare în fiecare zi sute de tone de cărbuni. Datorită cantității neînsemnate de combustibil nuclear, devine posibilă construirea de centrale electrice în orice colț al globului indiferent de depărtarea față de resursele de combustibil.

Folosirea energiei nucleului atomic înseamnă nu numai creșterea uriașă a resurselor energetice, ci și transformarea calitativă treptată a întregii tehnici. Cărbunele, păcura, lemnul, vor putea găsi altă întrebuințare decît aceea de a fi arse spre a produce căldura necesară termocentralelor sau fabricilor. Folosirea combustibilului nuclear va produce cu timpul o revoluție în toate ramurile transportului. Problemele pe care motorul cu combustie internă sau cel cu reacție nu le-a putut rezolva, vor fi acum rezolvate. Avioanele cu reactor nuclear vor avea o rază de zbor fără escală practic nelimitată. Posibilitățile de stăpînire a forțelor naturii vor crește; omul va putea să-și realizeze vechi dorințe, cum ar fi stabilirea de legături mai rapide între țări și continente, iar zborurile interplanetare vor deveni o realitate.

O mare dezvoltare va lua chimia nouă, nucleară. După cum se știe, transformarea nucleului duce la o modificare profundă a tuturor calităților atomului: un element se transformă în altul. Azotul, de pildă, se transformă în oxigen, mercurul în aur. Știința contemporană realizează astfel visul alchimiștilor din evul mediu de transformare a elementelor.

Nu numai chimia, dar și biologia și medicina curativă și profilactică vor cunoaște mari progrese ca urmare a folosirii energiei nucleare. Atomii obținuți în cazane nucleare, pe cale artificială, au proprietăți radioactive, iar radiațiile radioactive aduc serioase modificări însușirilor biologice, chimice și fizice ale materiei. Elementele radioactive sînt foarte rare și scumpe, pe cînd cele ce pot fi create artificial, cu ajutorul pilei atomice, sînt ieftine și în cantități mari. Sterilizarea produselor alimentare, stîrpirea bolilor infecțioase, crearea unei radioterapii active — iată doar cîteva dintre posibilitățile pe care fizica modernă le deschide medicinei.

Realizarea centralei atomice în U.R.S.S. este încă o dovadă a superiorității științei sovietice, care acționează în numele unor înalte idealuri umanitare. Energia nucleară a început să servească practic construirii comunismului. Aceasta este o forță la înălțimea marilor sarcini ale construirii comunismului, capabilă să dezvolte la un nivel nemaiîntîlnit forțele de producție, precum o cere cauza comunismului.

Nu este de mirare că vestea punerii în funcțiune în U.R.S.S. a primei centrale electrice industriale pe bază de energie atomică a stîrnit furia cercurilor agresive americane. Doar tocmai aceste cercuri, mizînd pe monopolul secretului atomic au dezlănțuit războiul rece, pregătind de zor transformarea lui într-un război „cald". Dar popoarele lumii, care cunosc și apreciază lupta consecventă a Uniunii Sovietice îndreptată spre interzicerea armei atomice și folosirea energiei nucleare în scopuri pașnice, au salutat cu bucurie măreața victorie a poporului sovietic.

Odată cu punerea în funcțiune în U.R.S.S. a primei centrale electrice industriale pe bază de energie atomică, rezervele energetice, practic inepuizabile, ale nucleului atomic au început a fi folosite în scopuri pașnice. În prezent, oamenii de știință și inginerii sovietici lucrează la crearea unor centrale industriale electrice pe bază de energie atomică cu o putere de 50.000 și 100.000 Kw. Prin munca entuziastă a savanților sovietici și a întregului popor sovietic, cele mai înaripate visuri de bunăstare și fericire pe care le-au nutrit de-a lungul timpurilor mințile inspirate ale omenirii, vor deveni realitate.

Patria socialismului victorios conduce omenirea spre cele mai glorioase piscuri ale civilizației, spre pace, bunăstare și progres.

Traian D. GHEORGHIU
prof. univ., membru coresp. al Academiei R.P.R.

Zile obișnuite în colhoz

Nimic nu turbură linia orizontului care se întinde deasupra ogoarelor verzi. Doar din loc în loc, în depărtare, cîte o movilă singuratică, ca și cum pămîntul s-ar fi înălțat pentru a vedea dacă e liniște în jurul său. Și din nou — cîmpie.

Dincolo de riul Kirpili, un drum drept străbate printre două fîșii de pădure ce mărginesc pămînturile colhozului „Budennii".

La întrebarea „cum vă merg treburile?" cei din colhozul „Budennii" răspund: „Treburile noastre — sînt ogoarele noastre. „Priviți...

Cîmpia goneste parcă în întîmpinarea mașinii. Lanurile sînt egale. A și început să înflorească, așa cum se spune aici să strălucească, grîul. Iar puțin mai departe se zăresc rînduri drepte de porumb, floarea soarelui, ricin, semănate în cuiburi dispuse în pătrat. Cîmpul apare întocmai unei table de șah: ori unde ți-ai arunca privirea, alternează liniile verzi ale semănăturilor cu liniile negre ale pămîntului; printre rînduri, nici un fir de buruiană.

Se spune că nu de mult una dintre brigăzi, ieșind la cîmp, a văzut rîndurile drepte și curate. Peste aceste rînduri a trecut cultivatorul, atît în lung, în lat cît și în diagonală. Colhoznicii au început să-l caute pe tractorist. Acesta n-a înțeles despre ce este vorba, de ce fug spre el brigadierele strigînd și dînd din mîini. Ar fi vrut să se facă nevăzut dar n-a reușit.

L-au prins și au început să-l salte spre cer vreme îndelungată, repetîndu-i întruna:

— Pentru brazdele minunate! Pentru străduință! Pentru că ai ușurat munca agricultorilor!

Tractoristul Fedor Mijuev, candidat la Expoziția agricolă unională, care a urcat pe tractor în urmă cu 25 de ani, spune:

— Înainte nu se întîmpla să isprăvim la timp muncile agricole. Un om, după cîte se vede foarte inteligent, a inventat această metodă a cuiburilor dispuse în pătrat...

Astfel, oamenii sînt preocupați în fiecare clipă de lucrul cel mai important: ridicarea nivelului agriculturii. Aici, pe pămîntul Kubanului, în ritmul susținut al muncilor agricole se vede clar un lucru: hotărîrile plenarelor din septembrie și februarie-martie ale C.C. al Partidului Comunist devin realitate.

A DOUA FAMILIE

Drumul coboară într-o vîlcea nu prea mare. În dreapta strălucește petecul albastru al lacului artificial, iar puțin mai departe se zărește o clădire mare, cu verandă. Aceasta este tabăra de cîmp a brigăzii a 14-a din S.M.T. Ust-Labinsk.

Un om solid, de statură mijlocie, cu o cicatrice pe frunte — semn al anilor grei din timpul Marelui Război pentru Apărarea Patriei — veni în întîmpinarea noastră:

— Alilueev Pantelei Trofimovici, brigadier.

Acest nume îl mai auzisem cînd se discutase despre candidații la Expoziția agricolă unională și cînd ni s-a vorbit despre cele mai bune tabere de cîmp din raion.

Mergem pe o alee străjuită de plopi tineri. De lîngă casă și pînă aproape de lac se întinde o grădină cu pomi fructiferi: merii tineri, perii, vișinii se leagănă ușor în adierea vîntului de dimineață, pe marginile grădinii se află tufe de zmeură și coacăze negre, aleea este completată de straturi cu flori, iar sediul colhozului este înconjurat de salcîmi. Judecînd după repeziciunea cu care crește coroana tinără a plopilor, ne putem da seama că în curînd tabăra va fi înundată de verdeață.

— Este a doua primăvară pe care o petrecem aici — povestește Alilueev. Tot ce vedeți — casa, grajdul, fierăria, bucătăria de vară, magazia — toate au fost făurite prin munca mecanizatorilor. Colhozul a asigurat materialele și timplarii-specialiști, iar restul lucrărilor le-am executat singuri. Tractoriștii, combinerii, ajutorii de tractoriști și personalul de deservire au fost la început constructori, apoi grădinari. Copacii, grădina, florile au fost sădite de ei...

S-au apropiat de grupul nostru tractoriștii Avdei Patrin și Vasili Upirev. Pe grafic, numele lor se află în frunte. Acum, în timpul liber, au plivit grădina.

Vizitînd tabăra de cîmp, rămîi convins că aceasta nu este numai o bază a tehnicii agricole, un cămin bine amenajat cu paturi frumos orînduite, cu o cantină primitoare; afară de aceasta, tabăra mai este și un focar de cultură: aici oamenii rupți de locuința lor permanentă au posibilitatea să ducă o viață interesantă, să-și îmbogățească cunoștințele, să se perfecționeze în meserie.

Locul preferat de odihnă al mecanizatorilor este „camera lui Lenin". Oamenii se simt atrași de ziare, de cărți. Pasiunea după jocul de șah capătă un caracter de masă. Acela care încă ieri era numai observator, care înțelegea prea puțin sensul jocului se află acum în fața tablei de șah.

Astăzi, în „camera lui Lenin" este o deosebită însuflețire: a apărut un nou număr al gazetei de perete „Mecanizatorul". În ea se vorbește despre sarcinile brigăzii în perioada strîngerii recoltei, se relevă succesele tractoriștilor fruntași și ale ajutorilor lor, sînt criticați aspru codașii.

Faima taberei de cîmp a brigăzii a 14-a de tractoriști se datorește muncii intense, forței mereu crescînde a S.M.T.-ului, creșterii bunăstării materiale a colhozului „Budennii".

Fără să vrei te gîndești: toate acestea ar fi fost realizate fără mîini iubitoare de muncă? Mecanizatorii spun că dacă n-ar fi fost mătușa Pașa în tabăra de cîmp, lucrurile n-ar fi stat atît de bine. Praskovia Nikiticina Markovskaia este stăpîna taberei de cîmp; ea se îngrijește și de confort, și de ordinea în încăperi, și de plantări. Ea te ceartă pentru mucurile de țigări aruncate pe podea și pentru cizmele murdare...

ACOLO UNDE VIAȚA PULSEAZĂ DIN PLIN

Tabăra de cîmp este situată la vreo treizeci de kilometri depărtare de centrul raional. Pînă la gara Kirpilskaia sînt de a semenea cîteva zeci de kilometri. Însă acest loc nu se poate numi pustiu. Astăzi, de pildă, a fost o zi bogată în evenimente.

De dimineață, tractoriștii de la S.M.T. Voronejskaia, cu care brigada este în întrecere, au venit în vizită la tractoriștii de la S.M.T. Ust-Labinsk. Ei au controlat cu atenție munca brigăzii: au studiat semănăturile, au observat cum este îngrijită bostănăria, ricinul, au controlat tractoarele, celelalte mașini, precum și tabăra. Către amiază, oaspeții s-au adunat la cămin unde s-a încins o discuție interesantă.

În aceeași zi, F. Kozalev, instructorul grupei comitetului raional de partid de pe lîngă S.M.T. Ust-Labinsk, a ținut în tabăra de cîmp o ședință cu agitatorii, care s-a transformat într-o discuție mai largă despre cerințele culturale ale mecanizatorilor, ale agricultorilor și crescătorilor de vite.

„MAI MULȚI OAMENI DE ACEST FEL"

De dimineață, un vînt aspru aducea norii dinspre Marea Neagră. A început să freamăte frunzișul plopilor tineri. Suprafața lacului s-a acoperit de valuri. Mecanizatorii și agricultorii priveau cu teamă spre cer: nu cumva timpul le va strica seara, care promitea să fie interesantă?

...Peste zi a căzut o ploaie repede dar abundentă, iar către seară a ieșit soarele. Odată cu el s-a arătat și operatorul Mihail Dudinov care a venit cu filmul „Soarta Marinei". Puțin mai tîrziu și-a făcut apariția brigada de agitatori a Casei de cultură sătești din Ladoga. Și-au ales locul pentru concert și film, astfel ca el să cuprindă mulți spectatori: toți mecanizatorii, brigada a treia de cîmp, iar în plus, oamenii din sat.

Cînd soarele se apropia de asfințit, tabăra a devenit neîncăpătoare. Operatorul a dat drumul la picup și în tăcerea serii melodii vesele au început să pluteasă departe, peste cîmpie.

După ce concertul se sfîrși, oamenii continuară multă vreme să schimbe impresiile. În curînd și-au găsit „Marinele lor". Una din ele, fosta colhoznică Mașa Poletaeva, a terminat nu de mult școala tehnică agricolă, iar acum lucrează ca agronom în prima brigadă de cîmp; alta, Mănea Salova, în vîrstă de 18 ani, ajutoarea mătușei Pașa consacră studiului tot timpul liber. Visul ei: deocamdată să termine cursul de grădinari...

★

În aceste zile ogoarele colhoznice se însuflețesc de vreme. Pe drum se ivesc bicicliștii; se întorc mecanizatorii în tabăra de cîmp. În depărtare a început să răsune un ciniec și în curînd a apărut o mașină cu fetele din brigada a treia de cîmp.

În „camera lui Lenin" s-au adunat tractoriștii, ajutorii lor și combinerii. Agitatorul P. Usikov a dat drumul la radio. „Bună dimineața, tovarăși" — răsună vocea crainicului. Și, ca răspuns la salutul Moscovei dragi, a început să duduie motorul unui tractor. La început furtunos, iar după aceea într-un ritm egal și susținut, ca inima unui om sănătos.

I. RIJEKIN

Magazinul „Gastronom" Nr. 11 din orașul Idanov (Ucraina) execută zilnic sute de comenzi făcute de cumpărătorii care doresc să primească produsele direct acasă.

Pe drumurile albastre ale lumii

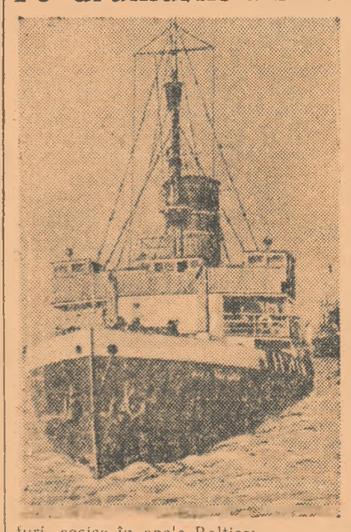

Miezul nopții și amiaza sînt numite de radiștii de pe țărmul Balticei ore de verificare a vaselor. La aceste ore, ei intră în schimb, iar Stația de radio a navigației maritime din Baltica primește coordonatele vaselor; fiecare vapor anunță locul unde se află la amiază și la miezul nopții.

Într-o noapte, cînd era de serviciu dispecerul O. D. Allik, radistul de pe vaporul de mare tonaj „Kolhoznik" a anunțat că vasul a amarat în portul polonez Gdansk. Vaporul „Kolhoznik" pleacase din Argentina și, cu cala plină de mărfuri, sosise în apele Balticei.

Motonava „Dmitri Donskoi" călătorește din China spre portul romînesc Constanța. E în drum spre Londra vaporul de pasageri și mărfuri „Beloostrov".

Zeci de vapoare sovietice sînt în larg, sau descarcă și încarcă mărfuri în țări din cele două emisfere. La serviciul maritim de dispeceri sosesc și radiograme care comunică greutățile întîmpinate de marinari în îndepărtatele lor călătorii. Iată o comunicare laconică: „Vînt din spre nord cu tăria de 8—9 grade". Asta înseamnă că bintuie uraganul, că vîntul se plimbă pe covertă, iar marinarii, ca să poată lucra, se leagă cu frînghiile de siguranță, pentru a nu fi aruncați în mare.

Cîte nu spun radiogramele vapoarelor; ele sînt pline de cifre indicînd latitudinea și longitudinea. Numai două cifre arată locul unde se află motonava „Akademik Krilov", dar cîte nu-și amintește dispecerul despre acest vas! Timp de doi ani, echipajul motonavei a lipsit din portul de bază, Leningrad. Timp de doi ani, marinarii au navigat sub aversele tropicale de pe Oceanul Indian, Oceanul Atlantic și, mai mult de o jumătate de an, în apele reci ale Mării Barenț.

Iată un nou pachet de radiograme. Un grup de mari vapoare se apropie de Leningrad și Riga. Calele lor conțin multe mii de tone de mărfuri de larg consum. Din primele minute după sosire, muncitorii din porturile Riga și Leningrad vor descărca cu grabă vasele, scurtînd timpul de staționare a vasului în port.

Dispecerul urmărește operativ mișcarea vaselor și anunță la timp apropierea lor de porturile sovietice sau străine. El comunică vapoarelor unde vor primi carburanți și utilaj tehnic și cum vor putea folosi deplin fonajul, evitînd balasturile pe parcurs.

Dispecerul, după ce citi o nouă radiogramă, privi îndelung drumurile albastre ce brăzdează harta lumii, străbătute de nenumărate vapoare ce poartă steagul Uniunii Sovietice.

Înregistrînd fericirea oamenilor...

Biroul pentru înregistrarea actelor de stare civilă a sovietului raionului „Frunze" din Moscova. Aici sînt înregistrate căsătoriile și nașterile.

Doi tineri s-au oprit nehotărîți în prag, Antonina Stepanovna Novikova, șefa de birou, li se adresează cu amabilitate:

— Tovarăși, ați venit să depuneți actele pentru căsătorie?

— Da — răspunde tînărul și o răgușeală subită îi trădează emoția.

— Foarte bine. Vă rog, completați această declarație.

Tînărul primește de la tovarășa Novikova un formular și se întoarce spre tovarășa sa. Ei citesc cu voce scăzută întrebările la care urmează să răspundă.

— Bună ziua, tovarășă Novikova! — exclamă cu voce sonoră un om voinic, între două vîrste, cu ochi vii și foarte veseli, care e întovărășit de o femeie cu părul negru.

Șefa de birou îi întîmpină pe cei doi soți ca pe niște vechi cunoscuți.

— A — a, fiți bine veniți! Vasăzică, s-a mărit familia.

— S-a mărit, s-a mărit! — afirmă Rzaev cu o deosebită mîndrie. — Puteți înregistra. Avem o fetiță pe care o cheamă Bibinur — care în limba azerbaidjană înseamnă „rază de lumină".

În trecut nașterea unei fetițe era socotită drept o nenorocire, iar în prezent e o mare bucurie. Nu-i așa?

— Aveți dreptate. Vă felicit din toată inima.

Înregistrarea căsătoriilor este făcută de Marina Kamardina, o fată tînără și energică. Ea lucrează cu o deosebită plăcere. Chipul ei parcă ar vrea să spună: „Cît de bine îmi pare că ați venit tocmai aici. Îmi place mult să înregistrez fericirea oamenilor".

Antonina Stepanovna și Marina au făcut foarte mult pentru ca încăperea în care oamenii petrec clipe atît de însemnate din viața lor să arate cît mai bine. S-au sfătuit în ceea ce privește tapetul și draperiile, au ales tablouri frumoase, un covor moale, au mutat de vreo zece ori mobila dintr-un loc într-altul...

În camera „căsătoriilor" se aud rîsete, se fac glume, se poartă convorbiri animate.

Ea — e brunetă, mică de statură, cu ochi căprui care par negri de tot din pricina genelor dese. El — e înalt, are părul de culoarea spicului de grîu, ochi albaștri. Amîndoi sînt studenți în anul 5: el e viitor jurist, ea — viitor istoric.

— Rus... armeancă... cîteste funcționara Marina Kamardina cu glas tare, trecînd datele referitoare la mire și mireasă.

— Semnați, vă rog, aici — le arată Marina noilor căsătoriți, apropiind de ei registrul cel voluminos.

...Ziua de lucru s-a terminat. Marina adună de pe masă declarațiile și, împreună cu registrul le încuie în safeul Antoninei Stepanovna. Ele își împărtășesc impresiile acestei zile cu o activitate atît de rodnică.

— Perechea de studenți era tare simpatică — observă Marina.

— Da, într-adevăr — aprobă Antonina Stepanovna. — Am cercetat într-o zi statistica mondială: nicăieri, în nici o țară nu se încheie atîtea căsătorii între studenți, ca la noi...

— Și de ce nu s-ar căsători studenții? — zice Marina cu oarecare sfială. — După terminarea institutului, fiecare poate munci unde-i place. La noi a fost creată o trainică bază materială pentru viitoarea familie. Nu-ți rămîne decît să-ți alegi tovarăș de viață...

— Tu ți l-ai ales? — o întrerupe zîmbind Novikova.

Marina, roșind pînă-n vîrful urechilor, se prefăcu că n-o aude.

Participanții la întrecerea socialistă SCRIU OAMENILOR SOVIETICI

Dragă tovarășă Lidia Kononenko

Nu știu dacă mă mai ții minte. Acum cîțiva ani, în 1949, cînd ai vizitat țara noastră, ai fost și la noi, la „Postăvăria Romînă". Despre succesele dumitale în îndeplinirea planului cincinal cu aproape doi ani înainte de termen, despre procedeele rapide, raționale pe care le folosești la schimbarea suveicii, la înnodarea firului și la alte operații de la războiul de țesut, am aflat încă mai de mult. „Lidia Kononenko trebuie să fie o țesătoare destul de virstnică, — îmi ziceam — căci vădește multă pricepere în meseria noastră". Mare mi-a fost însă mirarea cînd într-o zi de toamnă am văzut intrînd în secția noastră o tînără zîmbitoare, cu ochi albaștri, vioi și am aflat că erai dumneata.

Ne-ai dat atunci multe sfaturi înțelepte, ne-ai și arătat cum lucrezi. Nu ți-am uitat sfaturile și, străduindu-mă să le aplic, să îndeplinesc și să depășesc sarcinile de producție, mă gîndesc adeseori la dumneata. Stînd de vorbă cu tovarășele mele de muncă, de multe ori spuneam: „Să fie sănătoasă tovarășa Lidia Kononenko, țesătoarea iscusită, care ne-a dat atîtea sfaturi bune!"

Noi, acum, sîntem în întrecerea socialistă în cinstea aniversării a 10 ani de la eliberarea patriei noastre de către glorioasele Armate Sovietice. Ne străduim să îndeplinim angajamentele pe care ni le-am luat, ne gîndim la viața noastră liberă de azi, la cea de mîine, care va fi și mai fericită, dar ne amintim și de viața grea de pe vremea regimului burghezo-moșieresc. Sînt 10 ani de la 23 August 1944, dar parcă ar fi un veac, atît s-a schimbat de atunci viața noastră, a fiecăruia. Înainte de 23 August 1944, de multe ori șomam, iar cînd eram primiți în fabrică, lucram cîte 12—14 ore pe zi pentru un salar de mizerie și, din nimica toată, oamenii patronului ne închideau cîte două-trei zile la carceră.

Astăzi nu-e drag să lucrăm, fiindcă știm că lucrăm pentru noi și copiii noștri, pentru toți oamenii muncii. Ne străduim să dăm mai multe țesături de lînă, să le facem mai frumoase și mai trainice, așa cum ne cere partidul. Ne sînteți de mult ajutor în această luptă, voi, oamenii sovietici. Urmînd sfaturile dumitale, eu lucrez astăzi la 2 războaie „cord", depășind zilnic norma cu 10—15%. Cîștig pe lună de două ori mai mult decît înainte.

În cinstea zilei de 23 August, muncitorii de la fabrica noastră și-au luat angajamentul să depășească prevederile de plan cu 500 metri la țesăturile de „écossaise", cu 300 metri la stofa de palton pentru femei, să îmbunătățim compoziția țesăturilor, să reducem cu 1,5% consumul de sodă calcinată la piuat și cu 1% consumul de fire pentru unitatea de țesătură. Pînă acum, ne-am îndeplinit angajamentele privitoare la țesăturile „écossaise" și sîntem pe cale de a le îndeplini și pe celelalte.

Am dori să ne comunici din noua dumitale experiență. Vom fi bucuroși de scrisorile dumitale. Îți sîntem recunoscători pentru sfaturile pe care ni le-ai dat și dumitale și tovarășilor dumitale vă urăm multă sănătate, viață lungă și noi succese în muncă.

Trăiască prietenia romîno-sovietică!

Emilia PIRIIANU
fruntașă în întrecerea socialistă de la „Postăvăria Romînă". București

Dragi prieteni de la Rafinăria nr. 1 din Baku

Am simțit nevoia să vă împărtășesc bucuria, mîndria, recunoștința care umplu sufletul meu și al întregului nostru popor acum în preajma marii sărbători. Puțin ne-a mai despărțe de 23 August, ziua în care se împlinesc 10 ani de viață nouă, de viață adevărată, ne drumul pe care am pornit după ce ne-ați eliberat voi, credincioși prieteni sovietici.

Cîte s-au schimbat în acești ani!

Eu lucrez la Rafinărie încă de copilandru. Am de-a rîndul, alături de ceilalți muncitori mi-am irosit puterile pentru patroni englezi, olandezi, germani care cărau în țara lor rodul trudei noastre grele.

Dar a venit 23 August 1944. Noi, robii de ieri, am devenit în anii următori, stăpînii fabricii Bombardamentele americanilor o distruseseră tare rău. În scurt timp am ridicat-o la loc, ba mai mult, primind mașini sovietice am făcut noi instalații, mărindu-i capacitatea.

A crescut mult și productivitatea muncii. Metodele sovietice înaintate se folosesc pe scară largă. Oamenii se califică mereu.

Iată, eu sînt maistru, conduc secția de sudură, am cîștigat titlul de fruntaș în producție. Cu ajutorul cărților sovietice de specialitate despre „Agregate de sudură electrică" am realizat o inovație, lucru la care înainte nici nu îndrăzneam să mă gîndesc. Această inovație ne aduce o economie de timp de 350 ore.

Acum, în cinstea zilei de 23 August, eu cu întreaga echipă ne-am încadrat în întrecerea socialistă, angajîndu-ne să depășim norma cu 72% și să realizăm o economie de 2.500 lei. Trebuie să vă spun că pînă acum am și economisit 1.400 lei, iar pe luna lunie am obținut o depășire de normă de 68%. Toate aceste succese sînt posibile pentru că noi sîntem stăpîni pe soarta noastră pe munca noastră, pe roadele ei.

Înfloreste întreaga noastră patrie datorită muncii însuflețite a întregului nostru popor condus de Partidul Muncitoresc Romîn, datorită ajutorului vostru frățesc neprecupețit. Se dezvoltă necontenit industria noastră petroliferă, vlăstar al regimului nostru democrat-popular.

Pentru aceasta, dragi prieteni, eliberatorii noștri, vă mulțumim din adîncul inimii.

Vasile HANCIU
maistru sudor, Rafinăria nr. 1, Ploești.

Dragi tovarăși de la „Triohgornaia Manufaktura"

În curînd, poporul nostru va sărbători aniversarea a zece ani de cînd glorioasele Armate Sovietice ne-au eliberat țara de cotropitorii fasciști.

Pentru fiecare om al muncii din țara noastră, la 23 August 1944 s-a deschis calea unei vieți noi, fericite. Mult s-a schimbat și viața mea, în țara noastră nouă! Pe vremea burghezo-moșierimi, abia împlinisem 13 ani și părinții, împinși de sărăcie, m-au trimis să slugăresc la un negustor. Munceam ziua și noaptea și, drept răsplată, primeam doar atîta hrană cît să nu mor de foame. Mă gîndesc ce s-ar fi ales de mine dacă mai rămîneau în țară rînduielile vechi. Aș fi rămas desigur toată viața servitoare.

În anii orînduirii democrat-populare, mi-am găsit și eu un rost în viață. Am fost primită la o școală profesională textilă din orașul Craiova. Mult timp, după ce am intrat în școală, mă miram și nu-mi venea să cred că am putința să învăț, că primeam gratuit întreținere completă și toate cele necesare, de la îmbrăcăminte pînă la cărți, caiete, creioane.

Am fost trimisă, cînd am absolvit școala, la uzinele textile „7 Noiembrie" din București.

De cum am început munca, mi-am dat seama că trebuie să-mi îmbogățesc necontenit cunoștințele din școală. Am mers la bibliotecă și am găsit aici multe cărți folositoare. Într-o broșură, am citit despre experiența voastră în muncă, dragi tovarăși de la „Triohgornaia", despre felul cum aplicați inițiativa maistrului Alexandr Ciulkin și metoda maistrului Vladimir Voroșin. Tot în broșura aceasta am citit o scrisoare a țesătoarei Marusia Koloskova de la voi, de la „Triohgornaia" către țesătoarele fruntașe Maria Cincă și Matei Paraschiva. Scrisoarea era plină de sfaturi în ce privește lupta pentru economii, pentru sporirea productivității muncii și pentru ridicarea calității produselor. Am învățat mult din experiența voastră și am aplicat cele învățate, realizînd depășiri de plan între 28—30%. Am fost răsplătită pentru munca mea cu titlul de fruntașă în întrecerea socialistă. Mi-a sporit mereu și salariul. Acum, în cinstea marii aniversări a eliberării patriei noastre, mi-am angajat în întrecerea socialistă să dau zilnic peste plan cîte opt metri de țesături, să dau produse de calitatea I în proporție de 99%, să reduc deșeurile cu 25% și să calific ca textilistă pe muncitoarea Aglaia Bejenaru.

Într-o lună de cînd mi-am luat aceste angajamente, am reușit să le îndeplinesc în cea mai mare parte; de aceea, mi-am hotărît să-mi iau noi angajamente sporite, pentru a da zilnic peste plan cîte 10 metri de țesătură și să reduc deșeurile cu 35%.

Vă scriu, dragi tovarăși, scrisoarea aceasta cu să vă rog și eu să-mi împărtășiți din noua voastră experiență, din noile voastre inițiative în muncă. De asemenea, vreau să vă mulțumesc, pe această cale, vouă și întregului popor sovietic care n-a cruțat jertfele pentru a ne elibera țara. Vouă, celor de la „Triohgornaia Manufaktura", vă sînt recunoscătoare pentru dragostea cu care ne împărtășiți experiența voastră. Aplicînd această prețioasă experiență izbutesc să-mi îmbunătățesc mereu travul și să contribui și eu, pe măsura puterilor mele, la înflorirea patriei mele dragi, care m-a scos din mizerie și mi-a deschis calea spre fericire.

Minuța PLONIȚA
țesătoare, uzinele textile „7 Noiembrie"-București

50 de ani de la moartea lui A. P. CEHOV

Optimismul dramei cehoviene

De cînd au apărut, piesele lui Cehov au trăit o viață dublă. Una era viața lor firească, cealaltă, de fapt nu o viață în înțelesul propriu al cuvîntului, ci o mască adaptată de regizorii burghezi. Cu ajutorul pătrunzătorului Stanislavski, piesele lui Cehov au putut fi înfățișate publicului așa cum le gîndise dramaturgul — adică drame optimiste, tablouri de zguduiri sufletești și sociale în care există totdeauna un colț de cer luminat de soare, o portiță spre viitor, un mănunchi de speranțe — și aceasta e tradiția de interpretare a teatrului cehovian pe scenele sovietice. În mediile burgheze era prezentat însă un Cehov sumbru, dezolat, pesimist, chiar mizantrop.

Pentru a dovedi optimismul pieselor tragice ale lui Cehov am putea să transcriem cîteva zeci de pagini din K. S. Stanislavski și afirmația, astfel completată, s-ar încheia. Am mai putea aduce citate din corespondența (foarte vastă) chiar a lui Cehov.

Este drept că Cehov a scris foarte puțin despre piesele sale, aproape de loc în sens explicativ. El știa că singură opera trebuie să vorbească; el își dădea seama că o operă de artă în contactul direct cu publicul și prezentată nefalsificat vorbește de la sine, iar dacă nu vorbește, este lipsită de sens, bunăoară, explicarea intențiilor generale ale autorului în note și notițe de subsol.

Stanislavski povestește un fapt foarte grăitor în această privință:

„Bineînțeles, ne foloseam de orice prilej ca să vorbim de „Unchiul Vanea", dar la întrebările noastre A. P. Cehov răspundea scurt:

— «Dar totul e scris acolo».

Da. Să citim atent sau să jucăm cu pătrundere oricare din dramele lui Cehov, și optimismul său se va ridica întreg în fața ochilor noștri, căci totul *e scris acolo.*

Dar Cehov nici nu putea fi pesimist în teatrul său, în opera sa literară, de vreme ce, ca om, a nutrit neîncetat speranțe pentru altă viață, mai bună, de vreme ce n-a hamletizat nici momentele cele mai tragice ale vieții sale personale ci, dimpotrivă, le-a adăugat culori luminoase.

În acest sens, nu e nefolositoare rememorarea momentului morții lui Cehov. Cu cîteva clipe înainte de a se sfîrși, scriitorul a cerut o cupă de șampanie pe care, ciocnind-o cu doctorul și cu soția, a scrbit-o pe îndelete pînă la fund, apoi s-a culcat pe-o coastă, încet, cu grijă, și și-a închis ochii pentru totdeauna. Se pune deci, firesc, întrebarea dacă un om cu concepție sumbră, dacă un dezolat (așa cum l-a văzut burghezia) putea să-și păstreze tăria și seninătatea în astfel de clipe?

Cehov iubea pe oameni, mai bine zis pe adevărații oameni. De caricaturile umane a ris cu patima și verva nesecatului său talent. Pe oamenii adevărați, demni de a purta acest nume, i-a luminat în opera sa cu culorile cele mai însorite ale bogatei sale palete. Omul care s-a dus să combată molimi, ca medic, omul care a șișiat perdeaua țaristă ce acoperea mizeriile vieții de pe insula Sahalin, omul care exclama, ca și Gorki, prin gura unui erou al său: „Ce voluptate este să stimezi pe oameni!" nu avea în el germenii pesimismului.

Pentru un pesimist, viitorul e despărțit de prezent printr-o perdea neagră. El zărește dincolo de perdea umbre, nu viață. Speranța este un cuvînt exclus din vocabularul lui. Dar Cehov punea în gura unui erou din piesa „Trei surori" această idee: „Se pregătește o furtună sănătoasă, puternică, ce vine, care s-a și apropiat și care va spulbera în curînd, din societatea noastră, lenea, indiferența, prejudecățile față de muncă, urîtul putred". Hotărît că asemenea cuvinte nu pot fi rostite de un pesimist.

Dar nu numai atît. Nina Zarecinaia („Pescărușul") își găsește încă în cuprinsul piesei drumul firesc în viață; devenind actriță cu mari perspective, ea își regăsește puterile omenești în viața cea adevărată. Cehov nu falsifică viața, n-o vede neagră, dar nici trandafirie. În piesele lui sînt oameni care mor, ca și în viață, ba chiar se sinucid. De pildă, tînărul Treplev („Pescărușul"). Constatarea pe care o face în aceeași piesă scriitorul Trigorin e o explicație ce i se potrivește și lui Treplev: „Privesc cum viața și știința merg mereu înainte, iar eu rămîn tot mai mult în urmă, ca un țăran care a pierdut trenul". Dar cu Trigorin sau cu Treplev nu se sfîrșește viața. Părăsirea ei este accidentală, pentru că societatea în care trăia să zicem Treplev l-a determinat spre aceasta, dar Cehov arată prin juxtapunerea cazului Ninei Zarecinaia că sînt oameni ce se pot zmulge din influența nefastă a societății burgheze și, mai mult, că viitorul se va schimba.

Optimism în dramă nu înseamnă neapărat un final fericit, în care toată lumea aplaudă și se sărută. Dar dramaturgul tragicului optimist nu trage cortina ca o acoladă peste un tragism sută la sută, ci deschide și porți spre presimțirea îndreptărilor, a prefacerilor sociale, întrezărește previziunea soluțiilor. Nicăieri în piesele sale Cehov nu explică elementele tragice ale vieții prin puterea destinului implacabil, cum se întîmpla în tragedia antică. „Pescărușul", se sfîrșește cu moartea lui Treplev, dar spectatorul care a vizionat un spectacol bine lucrat pleacă din sală mîhnit de moartea lui Treplev, însă mai ales bucuros pentru drumul pe care și l-a găsit Nina Zarecinaia.

În piesa „Unchiul Vanea" există un personaj, Astrov, care e însuflețit de pasiunea de a planta păduri sau măcar de a le salva pe cele existente. Scopul îi e clar: îmbunătățirea climei. Astrov spune: „Cînd trec pe lîngă pădurile țăranilor, pe care le-am scăpat de la tăiere sau cînd aud freamătul tînărișului sădit cu mîinile mele simt că și clima e puțintel în stăpînirea mea și că dacă peste o mie de ani omul va fi fericit cît de cît, asta și mie mi se va datora". Ancorîndu-și gîndurile într-un viitor depărtat, personajul devine luminos.

În „Trei surori", Versinin zice: „Peste două, trei sute de ani, viața va fi pe pămînt neînchipuit de frumoasă, uimitoare. Omul are nevoie de o astfel de viață, și dacă n-o are încă, el e dator s-o presimtă, s-o aștepte, să viseze la ea și să se pregătească pentru ea".

Tăierea unei livezi („Livada cu vișini") e tragică pentru oamenii care trăiesc în trecut, dar nu toți oamenii lui Cehov trăiesc în trecut, căci tînăra Ania este capabilă să afirme în această împrejurare: „Da, mamă, începe o viață nouă".

Exemplele pot fi continuate. Dar afirmația că teatrul lui Cehov este un teatru pesimist, dezolat și dezolant, nu rezistă nici după un examen sumar, dar atent, al textelor dramatice ale scriitorului. Dacă unele personaje sînt tragice, în schimb, altele poartă în ele solia viitorului—speră, luptă, sau măcar se pregătesc de luptă.

Dar criticii burghezi, care au văzut în Don Quijote un biet nebun, în Othello un mercenar sau în Cetățeanul Turmentat un oarecare beție, nu e de mirare să fi deformat și semnificația adînc optimistă a dramei lui Cehov.

Citit bine, Cehov este un scriitor optimist. Totul e scris acolo *la el, în piesele lui.*

Victor KERNBACH

A. P. Cehov și M. Gorki în anul 1900.

Doi mari artiști

Cunoscîndu-se la început numai din literatură, între Anton Cehov și Maxim Gorki s-a legat o caldă prietenie, întîi pe calea corespondenței, apoi prin strînsele lor legături personale. Literatura a moștenit de pe urma acestei prietenii o bogată colecție de scrisori. Reproducem mai jos cîteva fragmente din scrisorile lui Cehov către Gorki.

3 decembrie 1898, Ialta

Mult stimate Alexei Maximovici, ultima d-tale scrisoare mi-a adus o mare satisfacție. Îți mulțumesc din toată inima. „Unchiul Vanea" e scris demult, foarte demult, nu l-am văzut niciodată pe scenă. În anii din urmă a început să fie jucat adesea pe scenele provinciale...

...Mă întrebi, ce părere am despre povestirile d-tale. Ce părere? Ai un talent incontestabil și, mai mult, un talent autentic, mare. De pildă, în schița „În stepă", talentul d-tale s-a manifestat cu forță neobișnuită și chiar m-a cuprins invidia că n-am scris-o eu. Ești artist și om inteligent. Ai o admirabilă sensibilitate, ești plastic, vreau să spun că atunci cînd înfățișezi un obiect, îl și vezi și-l pipăi cu mîinile! Asta e arta adevărată. Iată, prin urmare, părerea mea și sînt foarte bucuros că ți-o pot comunica. Repet, sînt foarte bucuros, și dacă ne-am cunoaște să stăm de vorbă un ceas-două, te-ai convinge cît de mult te prețuiesc și ce speranțe îmi pun în însușirile d-tale...

...Cîți ani ai? Nu te cunosc, nu știu de unde ești, nici cine ești, dar mi se pare că, atîta vreme cît mai ești tînăr, s-ar cuveni să pleci din Nijni și doi-trei ani să trăiești sau, ca să zic așa, să te freci de literatură și de literați; asta nu ca să înveți să cînți de la cocoșii noștri, ci ca să intri cu desăvîrșire în literatură, pînă peste cap, și s-o îndrăgești; pe lîngă asta, provincia te și îmbătrînește repede...

...Mă grăbesc la poștă. Fii sănătos și fericit; îți strîng mîna cu putere. Încă odată, mulțumesc pentru scrisoare.

Al dumitale **A. Cehov**

★

15 februarie 1900, Ialta

Dragă Alexei Maximovici, foiletonul d-tale din „Nijegorodski listok" a fost un balsam pentru sufletul meu. Cît de talentat ești! Eu unul nu știu să scriu nimic altceva decît beletristică. În schimb, dumneata stăpînești deplin și pana de gazetar. M-am gîndit întîi că foiletonul îmi place așa de mult pentru că mă lauzi pe mine, apoi am constatat că și Sredin, și familia lui, și Iartev sînt cu toții încîntați de el. Așa dar, dă-i drumul cu publicistica, domnul să te binecuvînteze!

De ce nu mi se trimite „Foma Gordeev"? L-am citit numai pe apucate, și ar trebui să-l citesc tot deodată, dintr-o răsuflare, așa cum am citit de curînd „Invierea". Totul, afară de relațiile dintre Nehliudov și Katiușa, care-s destul de neclare și născocite, totul m-a uimit în acest roman, prin forță, prin bogăție, prin vastitate și prin nesinceritatea omului care, temîndu-se de moarte, nu vrea să-și recunoască teama și se agață de felurite texte din sfînta scriptură.

Scrie să mi se trimită Foma.

„Douăzeci și șase și una" este o nuvelă bună, lucrul cel mai bun din tot ce se tipărește de obicei în „Jizni", în această revistă de diletanți. Se simte puternic în nuvelă locul acțiunii, miroase a covrigi...

...Îmi pare foarte rău că, după cum văd, ai renunțat să mai vii la Ialta. Și va veni aici, în mai, Teatrul de Artă din Moscova. Va da 5 spectacole și va rămîne apoi pentru repetiții. Uite, vino și al să înveți la repetiții condițiile scenei și pe urmă al să scrii în 5—8 zile o piesă, pe care aș aplauda-o cu bucurie, din toată inima.

Da, acuma am dreptul să arăt fățiș că am 40 de ani, că nu mai sînt tînăr. Am fost cel mai tînăr literat, dar al apărut dumneata și am devenit dintr-odată mai solid și acum nimeni nu mai spune că sînt cel mai tînăr.

Sentimentul naturii în opera lui Cehov

Al. PHILIPPIDE

Sentimentul naturii apare foarte des în povestirile lui Cehov. Aceasta este o trăsătură adîncă și esențială a povestirilor lui care n-a fost scoasă poate destul în evidență. Această trăsătură se observă atît în povestirile cu conținut afectiv, grav, cît și în cele cu conținut satiric. Dealtfel, Cehov amestecă de multe ori în povestirile lui satira și duioșia, sentimentul și ironia, umorul și poezia. În țesătura stilului său intră deopotrivă toate aceste elemente. În unele povestiri, însă, satira predomină, nu rareori amară; ea se îndreaptă împotriva nedreptății sociale de care era plină societatea timpului său. Dar totodată, și în chip firesc, această satiră are drept contrapondere duioșia și dragostea de oameni și mila de cei năpăstuiți.

Spiritul mic-burghez, meschin și îngrădit de prejudecăți, năting și snob, este ținta principală a umorului lui Cehov. Acest umor este mereu însoțit de duioșie și de o luminoasă dragoste de oameni. La lectura povestirilor lui Cehov n-auzi șuierînd biciul năpraznic al satirei, ca la lectura lui Șcedrin de exemplu; umorul lui Cehov e, fără îndoială, amar de multe ori; indignarea lui în fața nedreptății sociale e adîncă și constantă. Totuși, în multe din povestirile lui apare nădejdea unei schimbări; oamenii lui Cehov, oamenii de treabă, bine înțeles, nu ticăloșii și meschinii, își rostesc de multe ori speranța că lucrurile se vor schimba și că vremuri luminoase au să vie. Niciunul din ei însă nu știe cum ar putea veni schimbarea, dar toți simt nevoia schimbării și siguranța că ea se va produce cîndva.

Spiritul mic-burghez are o concepție cu totul specială despre sentimentul naturii. Într-o schiță intitulată „Agrișul", Cehov ridiculizează cu fină și adîncă ironie felul cum mic-burghezul „simte" natura.

În schița aceasta, un personaj, Ivan Ivanîci, povestește, la un popas de vînătoare, ce fel de om e fratele său Nikolai Ivanîci. Acesta, funcționar la administrația financiară, a visat toată viața lui să-și cumpere o moșioară și să planteze agrișe. „Era un om de treabă frate-meu, spune Ivan Ivanîci, și-mi era drag dar eu nu m-am împăcat niciodată cu această dorință a lui de a se îngropa toată viața lui la o moșioară. Se spune că omul nu are nevoie decît de trei arșini de pămînt pentru mormînt. Nu. Omului nu-i trebuie trei arșini de pămînt și nici o moșioară, ci întregul glob pămîntesc, natura întreagă, în mijlocul căreia să se simtă în largul lui, să-și dezvolte nestingherit toate calitățile și particularitățile sufletului său liber".

Nikolai Ivanîci își urmărește cu încăpățînare visul. Se căsătorește cu o văduvă bogată, mai bătrînă decît el și urîtă. Duce o viață de zgîrcit, lipsindu-se de multe, numai ca să poată pune bani deoparte și să-și cumpere moșioara și să culeagă cît mai mulți agrișe. În sfîrșit, nevastă-sa moare, ajutată fiind puțintel și de dînsul prin traiul prost la care meschinăria, zgîrcenia și egoismul lui au condamnat-o. Și iată-l acum moșier și cultivator de agrișe.

„Anul trecut, povestește Ivan Ivanîci, m-am dus să-l văd. Am ajuns într-o după-amiază de vară. Era cald. Pretutindeni numai șanțuri, canale, zaplazuri, garduri vii, șiruri de pini. Nu știai cum să intri în curte și unde să-ți legi calul. M-am îndreptat spre casă. Mi-a ieșit înainte un ciine roșcat, gras, care semăna mai de grabă c-un porc. Ar fi vrut să latre dar îi era lene. Din bucătărie a ieșit bucătăreasa, desculță, grasă, semănînd și ea cu o scroafă, și mi-a spus că boierul se odihnește după masă. Am intrat. Frate-meu ședea pe pat, în capul oaselor, cu o pătură pe genunchi. Îmbătrînise, se îngrășase, se lăbărțase. Obrajii îi erau buhăiți, nasul și buzele i se lățiseră și ieșiseră înainte ca un rît; m-așteptam să-l aud grohăind".

La masă, seara, bucătăreasa aduce și o farfurie de agrișe, „agrișe proprii, nu cumpărate".

„Nikolai Ivanîci contemplă o clipă în tăcere agrișele, cu lacrimi în ochi. Nici nu putea vorbi de emoție. A luat o agrișă, a pus-o în gură, pironindu-mă triumfător ca un copil care a căpătat în sfîrșit jucăria dorită, și mi-a spus:

— Ah, ce bune sînt!

Și a început să mănînce lacom agrișe, repetînd:

— Ah! ce bune-s! Ia gustă!

Agrișele erau tari și acre dar, cum spune Pușkin, „o minciună care ne entuziasmează ni-i mai dragă decît o sumedenie de adevăruri".

Prin gura lui Ivan Ivanîci vorbește însuși Cehov: „Omului nu-i trebuie trei arșini de pămînt și nici o moșioară ci întregul glob pămîntesc, natura întreagă în mijlocul căreia să se simtă în largul lui, să-și dezvolte nestingherit toate calitățile sufletului său liber". Acesta este adevăratul sentiment al naturii, solidaritatea adîncă și esențială cu lumea întreagă, cu natura liberă și plină de măreție în totalitatea ei. Micul burghez egoist și meschin nu vede în natură decît „moșioara" lui cu agrișe. Această moșioară cu agrișe capătă o valoare de simbol, ea înfățișează viața egoistă, mărginită, a micului burghez lipsit de omenie în înțelesul cel mai larg al cuvîntului, lipsit de sentimentul adînc al naturii și de simțul solidarității umane. **Agrișul** simbolizează spiritul **terre-à-terre** mic-burghez, platitudinea și stupiditatea mic-burgheză.

„Nimeni — scrie Maxim Gorki — n-a înțeles atît de limpede și cu atîta finețe ca Anton Cehov, tragicul mărunțișurilor vieții, nimeni pînă la el n-a știut să arate oamenilor în chip atît de necruțător de veridic tabloul rușinos și trist al vieții lor în haosul turbure al existenței mic-burgheze".

Ce contrast între o povestire cum e **Agrișul** și **Stepa!** Iegorușka, un băiețel de zece ani, pleacă dintr-un orășel de provincie, pierdut în mijlocul stepei, ca să se ducă la liceu, în capitala județului. Merge împreună cu unchiu-său într-o căruță pe-un drum lung care străbate stepa. Călătoria aceasta prin stepă, într-o căruță, e plină de poezie deoarece impresiile pe care le descrie autorul sînt ale lui Iegorușka, copil inteligent și sensibil care deschide asupra lumii ochi proaspeți și luminoși. Efectul este de-o mare poezie și de-o mare putere descriptivă. Iegorușka întîlnește în drumul lui tot felul de oameni, și mai buni și mai răi, cărăuși, țărani, hangii, negustori de lînă. Tuturora, însă, stepa le dă o trăsătură comună, dragostea de libertate și de orizonturi largi.

Descripțiile de natură din **Stepa** sînt pline de poezie. Talentul lui Cehov cuprinde ghimpii ascuțiți ai ironiei, vigoarea comică și în același timp poezia naturii și dragostei de oameni.

A. P. CEHOV.
Portret de N. P. ULIANOV

Cehov în Romînia

Cezar PETRESCU

Fără nici o veleitate de critic ori de istoriograf literar, ca simplu scriitor preocupat în permanență de procesul creației și de ecoul social al marilor opere literare, am fost primul romîn care să observ și să semnalez unele curioase și mai mult decît curioase asemănări între 2—3 schițe ale lui Caragiale și alte 2—3 schițe scrise cam în aceeași epocă de Anton Cehov.

Intenție cu totul nevinovată. Nici prin gînd să ponegresc memoria marelui nostru Caragiale. Nu sînt Caion! Nici din stofa lui Caion. Totuși, „mi-am aprins paie în cap", cum spune o veche vorbă romînească, deși cu rădăcinile în alte datini și moravuri. O sumedenie de scrisori — evident anonime — m-au forțecat, cu tot curajul brav al anonimatului, de lipsă de patriotism, de calomniere a gloriosilor noștri înaintași și de alte crime la fel cu proba fiindcă mă încumetasem să „acuz de plagiat" pe Caragiale, tocmai cu prilejul centenarului său.

Acuzare de plagiat? Dar nici vorbă nu putea fi și nu poate fi vreodată de asemenea abjecte insinuări. Problema — căci era și este o problemă — a fost mult mai just, mai cinstit pusă. Mai rodnică în concluzii. Și e de mirare doar că n-a intervenit atunci nici un critic ori un istoriograf literar, mai degajat de lacunele și neîndeminările pe care le aduce un scriitor beletristic în astfel de discuții, pentru a pune mai sistematic lucrurile la punct și a trage concluzii mai luminate, în disciplinele curente ale criticii și ale istoriografiei literare. Căci cazurile semnalate de mine meritau măcar atîta osteneală.

Iată de ce mă văd silit să revin tot eu la... locul crimei! Și rememorînd fenomenul semnalat atunci, să-l folosesc ca o introducere la aceste notații asupra popularității lui Cehov în trecut și în prezent printre lectorii romîni, cu respectiva explicație care continuă să mi se pară singura logică.

★

Cine nu-și amintește schița lui Caragiale intitulată **Urgent?** E vorba de un schimb de adrese între o directoare de școală și diferitele trepte ierarhice și administrative, pînă la ministru, pentru a obține lemnele de foc indispensabile școlii ca să funcționeze în timpul iernii. Prima adresă urgentă poartă data de 15 noiembrie, odată cu primii fulgi. Ultimul răspuns, urgent și el și în sfîrșit favorabil, poartă data de 15 martie, odată cu primii muguri, cînd lemnele de foc erau de prisos. O schiță savuroasă ca satiră a moravurilor și năravurilor birocratice, ca ton, ca sobrietate a mijloacelor artistice. Totul spus de Caragiale în cinci pagini de tipar.

Într-un articol de ziar, reluat mai apoi într-o conferință despre Caragiale și retipărit într-un studiu asupra lui Caragiale din volumul „Despre scris și scriitori" editat anul trecut, semnalam înrudirea acestei admirabile schițe cu o schiță tot atît de admirablă a lui Cehov, **Multă hîrtie,** în același ton, cu aceleași mijloace artistice, cu o identică măiestrie; numai că în Cehov era vorba de o corespondență pentru măsurile sanitare dintr-o școală cu prilejul unei epidemii — și cu răspunsul ultim după ce epidemia s-a stins.

În amîndouă schițele, formulele birocratice de datină sînt două bijuterii de-o valoare egală. Echivalează în același timp cu două rechizitorii și desigur că au avut efect la vremea lor mai zdravăn decît două rechizitorii.

Și, tot cu acel prilej, semnalam o înrudire ceva mai îndepărtată, mai subtilă, mai imponderabilă, între schița lui Caragiale intitulată **C.F.R.** și o altă schiță a lui Anton Cehov intitulată **Ah! ea era!** sau dintre schițele **Două lozuri** de Caragiale și **Numărul cîștigător** de Cehov.

Dacă pentru aceste două cazuri din urmă înrudirea e mai dificil de stabilit și e sensibilă mai ales urechii de scriitor, care înregistrează aceleași timbre de voce și aceleași ecouri, acolo unde lectorul grăbit nu sezisează îndeobște mai nimic, între **Urgent!** și **Multă hîrtie!** asemănarea poate fi stabilită și confruntată pagină cu pagină, în afară de final, unde Caragiale e mai sobru și mai artistic laconic, fiindcă nu uzează ca Anton Cehov și de-o lipitură sentimentalo-matrimonială, cerută probabil de publicația unde a fost tipărită întîia oară.

Mă întrebam atunci: despre ce anume poate fi vorba în definitiv? Reminiscență? Caz de falsă memorie literară? Influență directă? Pastișă camuflată? Parodie? Pariu scriitoricesc?

Și răspundeam cu aceeași neclintită convingere ca și astăzi:

Nicidecum! Altceva, mult mai firesc. Căci e problematic pe de o parte ca pe la 1899, Caragiale să fi cunoscut atît de aproape opera lui Cehov, în penetrație europeană abia după 1900 cu deosebire; iar pe de altă parte, chiar dacă ar fi cunoscut e sigur că în deplinătatea maturității artistice, Caragiale era prea personal, pentru a se mai lăsa înrîurit de alți scriitori oricît de mari.

Deci?

Deci explicația e mult mai simplă.

Aceleași cauze produc automat aceleași efecte. Aceleași năravuri administrative aceleași reacții. Aceleași metehne morale, fructul aceloraș strîmbe întocmiri social-politice, același material uman de observație în aceleași conflicte, inspiră autorilor cu ochiul ager de satirici aceleași variațiuni pe aceeași temă. Atît și nimic mai mult!

Nu este exclus ca atît Caragiale cît și Cehov să se fi inspirat în schițele cu pricina din cazuri anecdotice concrete, autentice, de circulație mare printre amatorii respectivi ai unor astfel de îndeletniciri. Anecdote semănînd ca două picături de apă, fiindcă nici n-ar fi avut nevoie, în patriile lor respective vecine și în faze de evoluție aproape egal de ruginite, să mai inventeze nimeni nimic anecdotic. Anecdota se făcea singură. O furniza realitatea cea de toate zilele.

Din expunerea de pînă acum, precizînd înrudirea dintre realismul critic al lui Cehov și al lui Caragiale, dintre atmosfera **Momentelor** lui Caragiale și a schițelor lui Cehov, înrudirea chiar dintre unii eroi și unele urzeli anecdotice ale acestor doi mari scriitori, ca o concluzie logică se impune și constatarea că foarte multe condiții de viață economică, socială și politică din Rusia de pe vremea țarilor erau aproape identice cu stările de lucruri din Romînia burghezo-moșierească. Ca atare, opera lui Anton Cehov a găsit de îndată un mare ecou la noi.

Suna ca un glas de la noi, cunoscut nouă, înainte de a-l cunoaște. Și tot ca atare, mercantilismul editorilor nu putea neglija această situație, fără a nu improviza în viteză felurite traduceri și a nu le pune în comerț.

Aproape toate editurile au publicat cîte-o antologie ori două din schițele și povestirile scurte ale lui Anton Cehov. Aproape toate nu s-au ostenit să prezinte autorul și opera sa, prin vre-o notă biobibliografică mai amplă. Aproape toate au folosit pentru traducere versiunile franceze sau germane, dînd astfel lectorului romîn o operă de la mîna a doua, cu însușirile originalului mult alterate de această dublă trecere, prin două limbi. Și aproape toate au falsificat astfel și valoarea și sensul operei cehoviene.

★

Vom marca doar două faze cu totul deosebite a răspîndirii operei lui Cehov în Romînia: înainte și după 23 August 1944. Precum e o datorie să nu neglijăm că înainte de 23 August 1944, dincolo de edițiile mai sus amintite o mare parte din lectorii romîni-intelectuali, după obiceiul statornicit apelau la traducerile și edițiile franceze, adeseori mai aspectoase exterior și tehnic, dar tot atît de dubioase în prezentarea și în interpretarea operei lui Cehov. O falsificare inițială și premeditată, care în Franța — probabil și în alte țări occidentale — durează și în ziua de azi.

Să mă explic cu exemplificări concrete. Încă de pe băncile școlii, înainte mult de 1914, ca licean care-mi sacrificam pitacii de prăjituri și de țigări pentru cărți, am cumpărat nici mai mult, nici mai puțin de trei ori volumul lui Cehov: „Un meurtre", care cuprindea și povestirea mai lungă, „Paysans" cum și alte două schițe — volum editat de faimoasa publicație „La Revue Blanche".

Ediția întreagă a acestei cărți a lui Anton Cehov în limba franceză, versiune șovăielnic tradusă, dar de o tehnică grafică impecabilă, n-a depășit niciodată 3.000 exemplare. Totuși, Romînia devorase o cantitate considerabilă din ediție, și numai subsemnatul cumpărasem cartea de trei ori, fiindcă aveam o sumă de amici amatori precoci de literatură — și în deosebi de literatură rusă — cu năravul să nu mai restituie cărțile împrumutate.

Între timp, editura pariziană „Plon" a întreprins cu scopuri pur comerciale traducerea operei integrale a lui Anton Cehov în 20 volume, în traducerea lui Denis Roche, singura traducere autorizată de autor în viață, cu suplimentul a trei volume de corespondență și al unui volum de carnete cu notițe.

Astfel, m-am aflat de ani și ani în posibilitatea de a cunoaște cît mai deplin opera lui Cehov — (cert e că și m-a influențat adesea în conținutul lăuntric al scrisului meu) — astfel m-am aflat în posibilitatea de a compara felurite traduceri românești ori franceze între ele și în sfîrșit în putința de a măsura în ce proporții această operă a fost falsificată de unii și de alții, cu intenție ori nu.

★

Îndeobște recenzenții, criticii și prefațierii romîni nu-l acuzau pe Cehov de incurabil pesimism; mai ales fiindcă editorii noștri nu alegeau să tipărească opere din familia „Țăranii", „Sala nr. 6", „Stepa" etc. Alegeau schițele așa zis vesele. Adică schițele condensate, cu scop satiric, și le reprezentau ca opera unui umorist care se amuza fără nici o intenție mai profundă, delectîndu-se de isprăvile sau peripețiile propriilor săi eroi.

Adică exact mistificarea perfidă pe care au aplicat-o operei lui Caragiale criticii și istoriografii literari romîni vreme de o jumătate de veac. Un măscărici. Un măscărici care-și calomniază patria, compatrioții și patriotii.

Eroii lui Caragiale, feluriții Cataveni și Trahanachi, Dandanachi și Brînzovenești, Mitici și Costici din „Momentele" sale, feluriții Coriolani Drăgănești și Chicoș-Rostogani au ținut cu perseverență să devieze sensul operei sale, să insinueze că se complăcea în putregaiul de abuzuri, de fățărnicii, de lașități, de slugărnicii, de turpitudini și de cinisme, pe care le zugrăvea de fapt, ca să le stigmatizeze. Aceeași rețetă, aceeași formulă, aceeași etichetă i s-a aplicat la noi și lui Cehov, cum de altfel i se aplica și la dînsul acasă, pentru a-i bagateliza valoarea și sensul mușcătoarei satire.

Metoda era verificată. Și în general nu dădea greș. Astfel, pînă la 23 August 1944, prin calitatea submediocră a traducerilor, prin selectarea materialului tradus, prin prezentările, recenziile și comentariile critice mistificatoare, am cunoscut îndeobște un Anton Cehov falsificat, îndurînd în mare parte aceeași soartă literară ca marele nostru Caragiale, pe care oficialitatea îl subestima pentru motive bine întemeiate.

După 23 August 1944, prin traducerile directe din original, prin prezentările chibzuite, prin tipărirea și răspîndirea diferitelor studii critice și monografice ca studiul lui Ermilov, abia de atunci încoace am început a cunoaște pe adevăratul Cehov și adevăratul sens al operei sale.

Paginile lui Gorki au jucat în această privință un rol decisiv.

Și avem încredințarea că toate au constituit numai un început, o urgentă și necesară punere la punct, după care va urma o metodică editare a întregii sale opere în traduceri executate de meșteri ai scrisului nostru, la înălțimea gingașei arte cehoviene, unde fiecare cuvînt și fiecare epitet dozat cu sobrietate, a fixat pentru veșnicie în pagini simple de cărți o lume care murea fără glorie, fără orizont, fără drept la apel.

Viața A. R. L. U. S.

Sprijinirea campaniei de recoltare și treieriș — sarcină centrală

In întreaga țară, oamenii muncii de pe ogoare dau viață hotărîrii partidului și guvernului cu privire la campania agricolă de vară, desfășurînd larg bătălia pentru recolte bogate.

Ingrijirea culturilor, pregătirea și executarea la timp și în bune condițiuni a muncilor de recoltare și treieriș sînt în prezent sarcinile cele mai importante ce stau în fața oamenilor muncii din agricultură. Pentru buna lor îndeplinire, un rol de cea mai mare însemnătate are munca politică și cultural-educativă de masă.

In desfășurarea acestei munci, sarcini de cinste revin organizațiilor A.R.L.U.S., care trebuie să asigure popularizarea multilaterală a metodelor agrotehnice înaintate și experiența oamenilor agriculturii sovietice în privința executării la timp a lucrărilor de recoltare, dezmiriștit, treierat, precum și a îndeplinirii obligațiilor față de stat în ceea ce privește predarea cotelor la colectare. **Spre aceste probleme trebuie să fie îndreptată, în această perioadă, atenția tuturor organizațiilor noastre, a tuturor activiștilor noștri.**

In îndeplinirea acestor sarcini, numeroși activiști A.R.L.U.S. au intensificat în ultimul timp munca cultural-politică de masă — organizînd consfătuiri urmate de demonstrații practice, conduse de tehnicieni și ingineri, convorbiri, conferințe despre problemele agriculturii sovietice, despre hotărîrile guvernului sovietic și ale C.C. al P.C.U.S. cu privire la sporirea continuă a producției agricole, la valorificarea pămînturilor virgine și înțelenite. O seamă de organizații au dezbătut metodele agrotehnice înaintate ca: însămînțarea în cuiburi dispuse în pătrat, metoda Bugacev de reparații pe ansamble a mașinilor și tractoarelor, iarovizarea și cultura de vară a cartofilor ș.a.

Acțiunile desfășurate de organizațiile A.R.L.U.S. s-au bucurat de un interes deosebit din partea oamenilor muncii din agricultură. Așa, la cele 3 consfătuiri organizate în regiunea Arad, în comunele Felnac, Păuliș și Lovrin, ce aveau ca temă însămînțarea cartofilor în cuiburi dispuse în pătrat, au participat peste 500 de colectiviști și țărani muncitori individuali, atît din comunele amintite, cît și din satele învecinate.

Multe din organizațiile noastre folosesc mai bine materialul documentar editat de Consiliul General A.R.L.U.S., de secțiile de documentare și propagandă ale comitetelor regionale, materialele apărute în presă, cît și cel difuzat de către S.R.S.C., Ministerul Agriculturii și Silviculturii ș.a. ce tratează despre problemele agricole din U.R.S.S.

Astfel, în urma prelucrării și discutării materialelor documentare ce aveau ca temă: „Organizarea gospodăriei de sere și răsadnițe a colhozurilor", „Legumicultorii sovietici se pregătesc pentru primăvară" ș.a., în regiunea Craiova au fost sprijinite acțiunile de lărgire a suprafeței amenajate pentru răsadnițe la gospodăria agricolă colectivă din Galicea Mare, de organizarea primei întovărășiri legumicole din regiune în comuna Isalnița și de amenajare a unui centru de germinație de semințe și iarovizare a cartofilor la gospodăria agricolă colectivă din Viasu.

Fotomontajele — una din cele mai răspîndite forme ale muncii de agitație vizuală — apar în număr tot mai mare în sate, oglindind aspecte din colhozuri și sovhozuri, din muncile agricole care se desfășoară pe ogoarele Uniunii Sovietice. Astfel, în regiunea Arad, în ultima perioadă s-au confecționat peste 250 de fotomontaje.

De un deosebit interes din partea țărănimii noastre muncitoare se bucură expozițiile și expozițiile volante care pătrund tot mai des în sate. Astfel, expoziția „Stațiunea de mașini și tractoare „Sovetskaia" din Kuban", expusă în raionul Arad, a fost vizitată de peste 2.800 de oameni ai muncii.

Cu toate aceste realizări, în munca de propagandă desfășurată la sate de organizațiile noastre mai dăinuie încă lipsuri serioase. **Una din principalele lipsuri o constituie faptul că activiștii A.R.L.U.S. sînt insuficient preocupați să găsească și să folosească forme noi de propagandă, metode noi de muncă.**

Pe un bun activist trebuie să-l caracterizeze simțul și dragostea pentru tot ce e nou și înaintat. A studia atent viața, a observa și sprijini cu hotărîre noul, a generaliza și populariza experiența înaintată în muncă, iată cea mai importantă sarcină permanentă a activistului. Or, mulți dintre activiștii noștri n-au reușit încă să înlăture șablonul, rutina. Cum altfel decît activitate birocratică și formală poate fi socotit faptul că în munca de propagandă desfășurată în satele din regiunea Craiova s-a folosit mai ales ca mijloace de propagandă aproape exclusiv conferința, cu toate că s-a constatat că, la sate, această formă de propagandă nu este cea mai potrivită, mai accesibilă țărănimii muncitoare! In locul conferințelor adesea ori greoaie și savante, era mult mai potrivit să se recurgă la forme vii, cum sînt convorbirile, consultațiile, șezătorile literare, discuțiile în jurul fotomontajelor și expozițiilor, articole la gazetele de perete ș.a. mult mai potrivite și pe gustul populației muncitoare de la sate.

O condiție a succesului muncii de propagandă o constituie colaborarea strînsă, permanentă, la regiuni, raioane și în cercuri cu celelalte organizații de masă și de stat. Trebuie spus că mulți activiști ai organizațiilor noastre nu luptă încă cu suficientă tărie împotriva sectarismului în muncă, pentru întărirea colaborării cu celelalte organizații de masă.

O altă lipsă, care are repercusiuni dintre cele mai dăunătoare în îndeplinirea sarcinilor ce stau în fața activiștilor noștri, este slaba folosire a activului obștesc și mai ales a intelectualilor satelor. Mai sînt încă raioane ca Gurahonț, Lipova ș.a., care nici pînă astăzi n-au folosit în activitatea lor de propagandă la sate tehnicienii și inginerii din aceste raioane. Or, o muncă care să asigure o largă și temeinică răspîndire și aplicare a metodelor înaintate ale agrotehnicii sovietice și a experienței colhoznice în obținerea unor recolte bogate nu poate fi dusă fără prețiosul aport al acestor oameni.

Ne mai despart mai puțin de două luni de glorioasa zi de 23 August — cea de a 10-a aniversare a eliberării Romîniei de către eroica Armată Sovietică și a răsturnării dictaturii fasciste de către forțele populare patriotice conduse de Partidul Comunist Romîn. Poporul muncitor întîmpină această aniversare în condițiile unui puternic avînt în muncă, în vederea dezvoltării mai departe a industriei grele, a sporirii pe toate căile a producției agricole și a bunurilor de larg consum.

Mai mult ca oricînd, organizațiile A.R.L.U.S. au datoria să ducă o muncă activă, plină de inițiative, care să asigure o largă și temeinică popularizare și răspîndire a experienței colhoznice în executarea lucrărilor de îngrijire a culturilor, recoltat, dezmiriștit, treierat, însămînțări și arături adînci de toamnă, să contribuie la cunoașterea și aplicarea metodelor agrotehnice înaintate. Astfel, trebuie larg popularizată organizarea treieratului după metoda graficului orar, legarea rapidă a snopilor, cuplarea mașinilor agricole ș.a., munca plină de abnegație a colhoznicilor sovietici, fruntașii recoltelor bogate, trebuie larg răspîndit exemplul însuflețitor al oamenilor sovietici în predarea cotelor de cereale către stat.

In perioada treierișului, munca de propagandă trebuie să fie concentrată mai ales la cîmp, la arii și la centrele de colectare. Baza muncii politice trebuie s-o constituie activitatea în grupuri mici: convorbiri, discuții libere, lectura în grup a materialului documentar, ori a articolelor corespunzătoare din presă, discuții în jurul fotomontajelor, a expozițiilor volante organizate la cîmp. Trebuie folosită din plin cartea sovietică, îndeosebi cartea agrotehnică. Totodată, în limita posibilităților, trebuie continuată munca în cadrul căminelor culturale.

Activiștii A. R. L. U. S. trebuie să găsească necontenit forme noi de muncă, să dea dovadă de inițiativă, să răspundă cerințelor crescînde ale oamenilor muncii de a cunoaște cît mai mult din bogata experiență sovietică. Comitetele regionale și raionale să răspîndească larg inițiativele bune în muncă. Asemenea inițiative sînt, de pildă, demonstrațiile practice ale metodelor sovietice, care și-au dovedit eficacitatea în regiunile Bacău, Oradea ș.a., expunerea expozițiilor în zilele de tîrg, așa cum a procedat raionul Băilești cu expoziția „Prin colhozurile Letoniei Sovietice" etc.

Un mijloc viu și atractiv de popularizare a experienței sovietice îl constituie proiecțiile de diafilme și de filme pe teme agricole. Unele comitete regionale (Arad, București ș.a.) au folosit cu succes aceste forme de propagandă. Ele trebuie extinse și folosite de către toate regiunile și raioanele.

Un rol deosebit în munca cultural-politică desfășurată de organizațiile A.R.L.U.S. îl are agitația vizuală. Cu toate succesele dobîndite pînă acum, aceasta nu este încă la nivelul cerințelor și exigențelor oamenilor muncii. Se mai întîlnesc încă fotomontaje necorespunzătoare atît în ceea ce privește conținutul, cît și în ceea ce privește forma, precum și expoziții și fotomontaje depășite ca temă, inactuale. Comitetele regionale și raionale trebuie să realizeze o cotitură hotărîtoare în privința activității pe tărîmul agitației vizuale. Oamenii muncii cer o agitație vizuală de o calitate artistică tot mai înaltă și cu un conținut mai bogat. Munca de agitație vizuală trebuie să impletească popularizarea realității sovietice cu roadele ajutorului și aplicării experienței sovietice în satele noastre.

Pentru stimularea ridicării calității agitației vizuale, Consiliul General A.R.L.U.S. organizează începînd de la 15 iulie a.c. o întrecere între cercuri pentru cele mai bune materiale de agitație vizuală confecționate cu mijloace proprii. Tematica acestor materiale trebuie să oglindească grija partidului comunist și a guvernului sovietic pentru ridicarea necontenită a nivelului de trai material și cultural al întregului popor sovietic; în cercurile sătești ea trebuie să înfățișeze îndeosebi munca celor ce lucrează pe ogoarele Uniunii Sovietice pentru traducerea în viață a hotărîrilor guvernului sovietic și ale C.C. al P.C.U.S., cu privire la continua dezvoltare a agriculturii sovietice, precum și alte teme agricole. **Intrecerea trebuie să constituie un imbold puternic pentru ridicarea agitației vizuale la o treaptă mai înaltă.**

Un mijloc însemnat, de deosebită eficacitate în munca politică și cultural-educativă desfășurată în țara noastră îl constituie stațiile de radioamplificare și radioficare. Organizațiile noastre trebuie să folosească din plin această formă de agitație, organizînd emisiuni interesante, atrăgătoare, pe teme de actualitate. Este indicat să fie organizate în regiuni și raioane cel puțin odată pe săptămînă emisiuni „Ora A.R.L.U.S.".

Munca de popularizare a experienței agrotehnicii sovietice trebuie îmbinată cu informarea oamenilor muncii de la sate în problemele politicii internaționale. Activiștii noștri au datoria să dea dovadă de multă operativitate, să facă permanent cunoscut politica consecventă a Uniunii Sovietice pentru apărarea păcii, precum și cuceririle istorice ale poporului sovietic. In prezent, cea mai urgentă sarcină este popularizarea largă a comunicatului Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. cu privire la punerea în funcțiune a primei centrale electrice acționată cu energie atomică.

Prin popularizarea pe scară tot mai largă a experienței agrotehnice sovietice, prin sprijinirea aplicării acesteia în practică, organizațiile A.R.L.U.S. pot și trebuie să aducă o contribuție în lupta pentru recolte bogate, pentru creșterea bunăstării poporului muncitor romîn.

Fabrica automată de dulciuri

Pereții vastelor secții ale fabricii de produse zaharoase „Krasnîi Oktiabr" sînt îmbrăcați într-o strălucitoare teracotă albă. Adie un miros de lapte și căpșuni. Vasele sînt pline cu miere de o transparență aurie. „**Zolotoi ulei**" (Stupul de aur), așa se numesc bomboanele învelite în hîrtie pe care se vede imaginea unei albine ce strînge din flori picăturile de nectar. Pentru a prepara 100 de grame de bomboane de acestea, muncitoarele au nevoie doar de cîteva secunde. In tot cursul operației, ele nici nu ating măcar bomboanele cu mîna.

In secțiile fabricii sînt instalate mașini perfecționate. Ele îndeplinesc, sub supravegherea omului, toate operațiile: fierb pasta de caramel, o răcesc, o întind așa cum gospodina întinde aluatul, umplu viitoarele bomboane cu miere, cu dulceață, cu vin și taie pasta în bomboane mici.

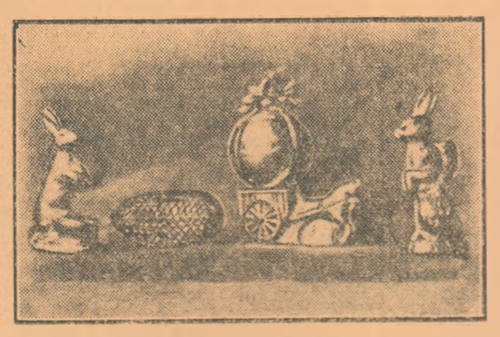

Niște degete metalice apucă fiecare bomboană și o transmit mașinii de împachetat.

Scriitorul Leașko, autor al cărții „Sladkaia katorga" (Ocna cea dulce) care a fost muncitor la o secție de bomboane, povestea în amintirile sale despre munca insuportabil de grea a zilierilor căzuți în robia proprietarilor firmei străine „Einem". Muncitorii trebuiau să ducă cu mîna cîte o jumătate de pud de pastă de caramel, transpirînd în fierbințeala insuportabilă, în zăduful și funinginea din secțiile joase, lipsite de ventilație.

Cît de mult se deosebesc de acele încăperi luminoasele secții de la „Krasnîi Oktiabr", una dintre cele mai bune fabrici de produse zaharoase din Uniunea Sovietică.

Aici se produc multe sorturi variate de bomboane. Alături de bomboanele cristaline și zaharoase „**Ledenet**" (scandeț) se prepară bomboane roze „**Nejinskaia reabina**" (scorușa din Nejinski). Aceste bomboane cu un miez fraged și răcoritor, se pregătesc din sucul de scorușă cu zahăr și spirt. Azi, secția a primit de la depozit 3 litri de spirt și 17 litri de esență. Această cantitate este suficientă pentru prepararea unei tone întregi de bomboane „Nejinskaia reabina". Muncitorii creează o nouă compoziție pentru bomboane; ei caută cu rîvnă să obțină un buchet special. Printre muncitori, se află creatori talentați de noi sorturi de bomboane. De exemplu, Dmitri Monahov, un vechi meșter al fabricii, a creat bomboana „**Klubnika so slivkami**" (căpșuni cu cremă). El a introdus căpșuni de pădure și creme concentrate într-o foaie fragilă, preparată din zahăr și melasă. Printre cumpărători, aceste bomboane au stîrnit mult interes. Fabrica livrează acum lunar cîte 50 de tone de asemenea bomboane. Muncitorii lucrează la prepararea a noi sorturi de bomboane răcoritoare. Iată, tocmai iese din mașină primul lot de bomboane de acestea. Sînt dulci, gustoase și foarte răcoritoare.

O mulțime de mici pătrățele dulci, de nuanță brună deschisă ies din mașină la secția „Iris". Ele au absorbit vreo mie de litri de lapte și mult unt. Cînd, la sectorul de fierbere, această pastă densă dă în clocot, o lucrătoare stabilește dacă amestecul este destul de fiert, apasă pe o pîrghie, iar viitoarele „**Zolotoi kliucik**" (cheița de aur) curg pe tuburi, ajungînd aici, în secția „Iris". Masa răcită merge la o mașină specială, unde coca e întinsă și trece printre niște rotițe mobile, apoi cuțitele mecanice taie pătrățelele, cleștele metalic al mașinilor apucă automat bomboanele și tot mașinile le împachetează în hîrtie.

Ruloul cu hîrtia de împachetat — pe care se repetă de mii de ori cuvintele „Zolotoi kliucik" — se desfășoară ca un mosor de ață de la mașina de cusut. Fiecare mașină dă într-un schimb cam o tonă de bomboane.

Iată cum se prepară în altă secție bomboanele „**Leto**" (vara). Aici stăruie un miros de caise și de mere. Nu este atît de simplu să pregătești bomboane de ciocolată umplute. Pentru a o turna, bomboanei trebuie să i se facă o formă specială din amidon de porumb. Mașina toarnă cu precizie pasta de bomboane în aceste forme. Bomboanele sînt apoi acoperite cu un strat de ciocolată, la o mașină specială de stropare. Intr-un schimb, mașina produce vreo 5 tone de bomboane. Există peste 40 de sorturi de bomboane: „mandarina", „albatros", „smeură", „peștișorul de aur"... Mașinile de împachetat din această secție seamănă cu un strung carusel: un disc metalic se rotește, iar împachetatoarea învelește cu grijă bomboanele. Le apucă ușor, le împachetează repede — întîi într-o hîrtie străvezie, apoi în ambalaje cu desene, și după aceea bomboanele merg pe banda rulantă.

Secția de ciocolată ocupă o întreagă clădire. Aici, în saci de iută, stau așezate fructe ale arborelui de cacao, care cresc în Africa. Înainte de a fi transformate în pachetele de ciocolată, boabele de cacao sînt sortate și rumenite. Astfel se îmbunătățește calitatea ciocolatei. Boabele de cacao sînt rișnite, dînd o făină care se amestecă cu zahăr, nucă și lapte. Pentru a-i da un gust și o aromă mai plăcute, aluatul de ciocolată obținut este amestecat timp de 72 de ore. Apoi, mașini automate speciale toarnă tabletele de ciocolată.

O altă fabrică din Moscova, „Udarnița", lucrează marmeladă.

In afară de marmeladă, fabrica „Udarnița" livrează bomboane din fructe — „zefir" și „pastă dulce". Ele sînt făcute din must natural de mere, din zahăr și albuș de ou. Fabrica „Udarnița" produce zilnic cîte 42 tone de marmeladă, „pastă dulce", și „zefir". Față de anul 1950, fabrica și-a mărit producția de aproape două ori.

Fabrica este aprovizionată cu materie primă de livezile din ținutul Krasnodar și din Crimeea. Pomicultorii colhoznici vin la fabrică și se interesează ce varietăți sînt mai bune pentru fabricarea bomboanelor.

In toate colțurile Uniunii Sovietice poți găsi produsele fabricilor „Krasnîi Oktiabr" și „Udarnița" unde merele din ținutul Krasnodar, smeura și căpșunile din lîngă Moscova, scorușa și căpșunile din ținuturile nordice, zahărul și vișinile din Ucraina sînt transformate în minunate delicatese.

Galina AKULENKO

Constructori cu mai multe profesiuni

Deasupra unei clădiri de pe o stradă centrală din Cernikovsk în Bașkiria se înalță steagul roșu. Clădirea e construită de brigada de tineri comsomoliști a lui Mihail Guliaev. Brigada are 18 tineri care știu să facă de toate. Ei sînt un exemplu pentru toți constructorii.

— Se întîmpla adesea — își amintește Mihail Guliaev — să nu existe concordanță între munca dulgherilor și a zidarilor. Oricît se străduiau zidarii, numeroși dulgheri stăteau ore întregi fără lucru. Dar iată că, însfîrșit, se termina o zonă de construcție. Atunci, dulgherii pornesc să înalțe schelele sau să instaleze traverse. In tot acest timp, zidarii nu au ce să lucreze. De multe ori, brigăzile de dulgheri și de zidari se învinuiau reciproc că lucrează prea încet. Se mai întîmpla să se întîrzie transportul cărămizii, al mortarului sau al materialului pentru schele. Dar timpul trecea, iar construcția înainta încet.

„Trebuie să facem ceva" — spuneau tot mai des comsomoliștii. Și iată că odată, la o ședință a grupei de comsomol a brigăzii de dulgheri, a venit vorba despre timpii morți și despre posibilitatea lichidării lor.

Atunci, ne-a venit o idee: dulgherii să-și însușească meseria de zidar.

Toți membrii brigăzii au fost de acord că propunerea este importantă. Mai întîi, trebuia să ne însușim o serie de munci de ridicare a scheletului clădirii care sînt strîns legate una de alta: așezarea cărămizilor, ridicarea schelelor, instalarea traverselor, construcția acoperișului etc.

Conducătorii trustului ne-au aprobat inițiativa. Am fost însărcinați să construim o casă cu două etaje, avînd opt apartamente. Au sosit instructori care să-i învețe pe dulgheri profesia de zidar. Seara, ne strîngeam cu toții la cursuri. In prima săptămînă, productivitatea muncii nu a fost prea mare. Dar pe zi ce trecea, îndoielile dispăreau, interesul general creștea, se întărea încrederea în forțele noastre, sporea măiestria. Brigada a efectuat în 30 zile toate lucrările de construcție a clădirii, în afară de cele de finisare și de tîmplărie. Productivitatea muncii noastre era cu 22%, apoi cu 40% mai mare decît cea planificată. Au dispărut aproape cu totul timpii morți. S-a ridicat nivelul general al muncii.

Aproape în fiecare zi, brigada se împarte în verigi. Numărul și componența verigilor variază. In fiecare seară, șeful brigăzii și maistrul stabilesc ce muncă urmează a fi efectuată în ziua următoare și planifică din timp oamenii, repartizîndu-i pe verigi. Cînd este nevoie de un volum mai mare de muncă de zidărie, în brigadă lucrează două verigi de zidari și o verigă de dulgheri, iar dacă trebuie construite planșee din elemente prefabricate, se creează o verigă de montori. De multe ori este nevoie să se efectueze paralel și munciile de betonare; atunci, se creează o verigă nouă de betonieri. Brigada construiește în bandă continuă. In timp ce veriga de zidari ridică zidurile, veriga de dulgheri instalează schelele. Muncitorii auxiliari aduc îndată materialul necesar: cărămida și mortarul. Jos, sub schele, veriga de montori instalează planșeele din elemente prefabricate. După aceea, dulgherii instalează traversele. In felul acesta, desfășurîndu-se în verigi diferite sau contopindu-se într-un singur lanț, brigada complexă a lui Guliaev înalță tot mai sus corpul clădirii, deschizînd drum brigăzii de finisare.

Măiestria brigăzii lui Guliaev este larg cunoscută printre constructorii sovietici.

(Din „Komsomolskaia Pravda").

Concursul DE CREAȚIE POPULARĂ

BUCUREȘTI

Colectivul Atelierelor centrale de reparații utilaj greu și construcții (U.C.R.) a primit cu multă bucurie vestea concursului de creație populară, organizat pe întreaga țară în cinstea a 10 ani de la eliberarea patriei noastre de sub jugul fascist de către glorioasele Armate Sovietice.

Insuflețiți de cel mai înalt sentiment de dragoste față de Uniunea Sovietică, prietena și sprijinitoarea noastră din totdeauna, muncitorii, tehnicienii și inginerii de la U.C.R. și-au luat angajamente de a crea și realiza obiecte de artă populară care să oglindească prietenia de nezdruncinat între poporul romîn și poporul sovietic.

Printre aceștia, tov. O. Petrescu, mecanic și Florea Barbu, modelier, lucrează la o machetă care va arăta cum se prezenta întreprinderea sub regimul capitalist și cum se prezintă astăzi, cînd datorită sprijinului multilateral al Uniunii Sovietice, fostul atelier părăginit s-a transformat într-o impunătoare uzină socialistă.

La fel de interesantă este și lucrarea tov. Zilan Ion, modelier, care va prezenta lupta popoarelor din lumea întreagă pentru pace. Tov. Caramatescu, turnător, va executa prin combinarea a diferite aliaje, stemele R.P.R. și U.R.S.S. Un obiect de artă din sudură electrică va lucra și tov. Alexandru Cioprînzac.

IAȘI

Artiștii plastici amatori din Iași se străduiesc să se prezinte la concurs cu numeroase obiecte de artă. Muncitorul Ioan Claus de la Atelierele C.F.R. Iași va executa o sculptură în marmură, pe tema prieteniei poporului nostru cu popoarele Uniunii Sovietice. Constantin Pistol, de la fabrica „Țesătura" lucrează la o machetă ce reprezintă eliberarea Iașului de către Armata Roșie. Profesorul Alexandru Popovici de la Școala Pedagogică de Băieți Nr. 1 pictează două tablouri: „Omagiul sculptorilor sovietici pentru Raymonde Dien" și „Ascultînd învățăturile lui Lenin".

HUNEDOARA

Pentru organizarea și popularizarea concursului de creație populară cu tema „Prietenia romîno-sovietică", s-au constituit peste 130 de comisii în regiunea Hunedoara. Pînă în prezent s-au înscris la concurs 600 de oameni ai muncii. Printre aceștia, se numără și creatorii amatori de la uzina de utilaj minier din Petroșani, care au lucrat 120 obiecte pentru concurs. Oțelarii de la Hunedoara vor prezenta un cuptor Siemens-Martin, în miniatură, simbol al ajutorului dat țării noastre de Uniunea Sovietică în opera de industrializare a țării. La rîndul lor, muncitorii atelierelor centrale Gura Borza lucrează un excavator în miniatură. 28 de obiecte sculptate în piatră pregătesc pentru concurs elevii școlii profesionale din Deva.

SUCEAVA

In vederea pregătirii cît mai temeinice a concursului de creație populară, în regiunea Suceava activează peste 230 comisii raionale, comunale, pe întreprinderi și instituții. Un obiectiv de frunte al activității acestor comisii îl constituie antrenarea unui număr cît mai mare de participanți. In raionul Rădăuți, s-au înregistrat pînă acum 200 de înscrieri colective și individuale. De asemenea, comisiile din raioanele Botoșani, Fălticeni și Vatra Dornei au primit numeroase înscrieri la concurs.

Membrii cooperativei „Higiena" din Fălticeni, de exemplu, vor aduce la concurs, în afară de alte obiecte, o pictură pe pînză, care reprezintă eliberarea orașului lor de către glorioasa Armată Sovietică. Meșteșugarii de la cooperativa „Libertatea" din Rădăuți vor lucra o bundiță cu motive naționale, iar cei de la cooperativa „21 Decembrie" un bucium incrustat cu măiestrie.

BOTOȘANI

Activitatea temeinică de popularizare a concursului de creație populară desfășurată de organizațiile A.R.L.U.S. în raionul Botoșani, a făcut ca numărul participanților la concurs să sporească. Numeroase muncitoare de la Uzinele Textile Moldova ca, de pildă, Viorica Moianu și Ana Herghiligiu lucrează pentru concurs fețe de masă, mileuri, picturi. Alexandra Pandelea, membră în cercul A.R.L.U.S. din cartierul Pușkin va executa trei sculpturi în os, iar Ita Poplingher din același cerc, va broda în mătase, stema U.R.S.S.

PITEȘTI

Cele 300 angajamente individuale și colective luate pînă în prezent de oameni ai muncii din regiunea Pitești oglindesc dragostea și recunoștința pentru Uniunea Sovietică, simțămintele de caldă prietenie pe care poporul romîn le nutrește față de poporul sovietic eliberator.

Printre inițiativele interesante inspirate de concurs se numără și cea a textiliștilor de la fabrica „Găvana"-Pitești, care au hotărît să lucreze o hartă reprezentînd marile bogății ale U.R.S.S. De asemenea, ei vor prezenta o machetă, care va arăta drumul bumbacului sovietic pînă la transformarea lui, în țara noastră, în obiecte de larg consum.

Elevii școlii pedagogice de băieți din Cîmpulung-Muscel execută pirogravuri, care înfățișează aspecte din munca și viața tineretului din R.P.R.

Programul Casei Prieteniei Romîno-Sovietice

9—15 iulie

VINERI, ora 20,30 **(în sala din str. Batiștei nr. 14) Consfătuire asupra colecției „Literatura pentru toți". Urmează filmul „Azilul de noapte".**

SIMBATA, ora 20,30 **(în sala din str. Batiștei nr. 14) Henic Miron, șeful secției de propagandă a Comitetului orășenesc U.T.M. prezintă filmul „Orașul tineretii".**

DUMINICA, ora 20,30, **(în parcul din str. dr. Staicovici nr. 44), un concert de muzică sovietică și romînească executat de orchestra de muzică ușoară dirijată de Ido Kahan.**

MARȚI, ora 20,30, **Acad. prof. Horia Hulubei va conferența despre „Folosirea energiei atomice în Uniunea Sovietică în slujba vieții și a omului".**

MIERCURI, ora 20,30, **Simpozion cu tema: „Ne-am întîlnit cu sportivii sovietici". Vor lua cuvîntul: Doina Corbeanu și Bănică Teodorescu din lotul echipei R.P.R. de volei.**

JOI, ora 20,30, **Silvia Munteanu, redactor al ziarului „Informația Bucureștiului" va conferența despre: „Poziția Uniunii Sovietice la conferința miniștrilor afacerilor externe în problema Indochinei".**

Manifestările din zilele de 13, 14, 15 iulie a.c. se vor desfășura la parcul din str. dr. Staicovici nr. 44.

O plantă creată de om

Natura a fost foarte darnică cu topinamburul (napul, **Helianthus tuberosus**). Această plantă dă recolte bogate, conține cantități mari de substanțe nutritive, nu este exigentă față de climă și sol, frunzele și tulpinile sale dau cea mai bună materie primă pentru însilozare, tuberculele ei pot fi folosite ca nutreț pentru vite și ca hrană pentru oameni. Ca plantă are utilitate și în industrie. Topinamburul ar fi fost prin urmare o plantă foarte utilă, numai că cuibul tuberculelor nu-și avea structura sa proprie: tulpinile sale subterane — stolonii pe care se formează tuberculele — se ramifică în toate părțile și creează astfel primejdia îmburuienirii solului. Căci, datorită acestui fapt, nu prea pot fi folosite mașinile la îngrijirea topinamburului. Numeroși savanți au încercat să amelioreze cultura topinamburului prin selecție. Candidatul în științe agricole Ivan Marcenko, lucrînd mai mulți ani la stațiunea experimentală din Maikop, apoi la o stațiune de lîngă Harkov, a izbutit să obțină un hibrid între topinambur și floarea soarelui.

Pe terenurile stațiunii experimentale de lîngă Harkov a Institutului de genetică și selecție al Academiei de Științe a R.S.S. Ucraina, pe un mic sector, la o răscruce de drumuri, se poate vedea întreaga „familie" a hibridului. Pe o tulpină înaltă, catifelată, rotindu-și fața galbenă, rotundă după soare, se clatină ușor sub adierea vîntului „tatăl" — un exemplar de floarea soarelui. Alături de el, șușotește cu frunzișu-i des „mama — topinamburul. Tot aci se găsesc și „copiii" — varietățile de hibrid. Ei au moștenit de la fiecare părinte tot ce avea acesta mai bun: de la floarea soarelui — frunza lată și tulpina înaltă, coacerea relativ timpurie și rezistența la secetă; iar de la topinambur — lipsa de exigență la ger, tuberculele dulci, calități furajere deosebite, imunitatea față de rugină. Aceste proprietăți nu s-au repetat pur și simplu, prin ereditate, ci s-au și accentuat. Hibridul este de două-trei ori mai înalt decît „tatăl". Masa verde a frunzișului său este de trei ori mai deasă decît a „mamei", iar recolta de tubercule este de două ori mai mare. Hibridul înflorește și se coace cu două luni mai devreme decît topinamburul.

Dar mai presus de orice, este structura cuibului tuberculelor. Tulpina poate fi smulsă lesne din pămînt cu mîna. Nu mai este vorba aci de tuberculele diforme și împrăștiate în toate părțile, cum le are topinamburul. Baza tulpinei este înconjurată de tubercule ovale, mari, albe, dispuse compact, ca la cartofi. Primejdia îmburuienirii solului a dispărut. Hibridul poate fi introdus în asolament, cu aceleași drepturi ca și sfecla, cartofii și alte culturi.

Avantajele acestei noi plante pentru economia națională și mai ales pentru creșterea vitelor sînt ilustrate elocvent de cîteva cifre.

Hibridul dă în medie cîte 50 de tone de tubercule și peste 70 de tone de masă verde la hectar. Tulpinele suculente, bogate în substanțe nutritive ale hibridului conțin 12—15% zahăr și 3—4% proteine; tuberculele au calități nutritive egale cu ale cartofului și mult mai mari decît ale sfeclei de zahăr, ale morcovului, guliilor și altor rizocarpe. Ele pot fi folosite ca hrană pentru om. In condiții de sol și climă identice, porumbul dă 5550 de unități furajere la hectar, floarea soarelui, 5720 de unități, cartoful 7030 de unități, iar hibridul dintre topinambur și floarea soarelui dă peste 23.000 de unități furajere!

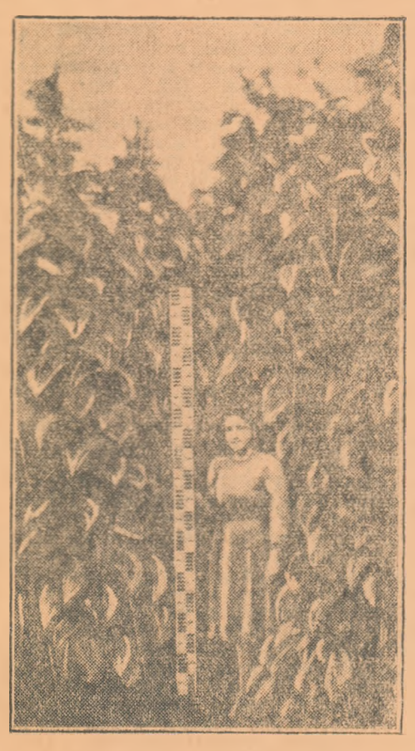

O cultură cu noua plantă — hibridul de topinambur și floarea soarelui

Recolta culeasă de pe un hectar cultivat cu această plantă, cu un mic adaos de concentrate, poate asigura cu nutreț circa 20 capete de vite cornute mari în cursul întregii perioade de stabulație, sau pînă la 50 de porci.

Tuberculele hibridului sînt foarte rezistente la iernatul în pămînt; ele nu numai că nu se strică după această perioadă, ci, dimpotrivă, devin și mai dulci. Ele pot fi date vitelor ca hrană primăvara devreme, astfel că „conveierul verde" poate începe nu în mai, ca deobicei, ci cu o lună, două mai devreme.

Dar această plantă nouă nu este numai o cultură furajeră, ci și o cultură industrială: din ea se poate obține zahăr. Printre numeroasele zaharuri existente în natură, cele mai importante pentru om sînt zaharoza, glucoza și fructoza. Zaharoza o cunoaștem cu toții foarte bine: este zahărul nostru obișnuit, folosit în hrană. Glucoza se folosește mai ales în cofetărie și în medicină. Fructoza este aproape de două ori mai dulce decît zaharoza și de trei ori mai dulce decît glucoza. Organismul o asimilează foarte bine și, de aceea, este deosebit de folositoare diabeticilor. Este de asemenea prețioasă pentru producția multor produse de cofetărie: dulceața nu se zaharisește, diferitele bomboane nu se usucă, tortele și prăjiturile nu se întăresc atît de repede, dacă sînt fabricate pe bază de fructoză.

Fructoza sau, mai bine zis, hidratul de carbon, inulina, din care se obține ea, se află în numeroase plante, însă numai trei dintre ele pot avea însemnătate industrială: cicoarea, dalia și topinamburul. Primele două culturi dau recolte mici și necesită o îngrijire deosebită, iar topinamburul cu toate că se remarcă printr-un conținut relativ mare de fructoză, n-a cîștigat răspîndire largă datorită cauzelor pe care le-am arătat.

Hibridul pune capăt și acestei greutăți: tuberculele noii plante conțin o cantitate de inulină mult mai mare decît aceea din topinambur. De pe fiecare hectar cultivat cu acest hibrid, pot fi obținute vreo 100 de chintale de fructoză.

Presa americană despre rezultatele tratativelor anglo-americane de la Washington

In declarația comună a lui Eisenhower și Churchill, dată publicității după terminarea tratativelor anglo-americane, se afirmă că tratativele au fost „rodnice". Dar presa americană zugrăvește un tablou foarte depărtat de această optimistă apreciere oficială.

In preziua sosirii lui Churchill și Eden la Washington, ziarele americane arătau că tratativele vor începe într-o atmosferă de serioase divergențe între Anglia și S.U.A. Presa subliniază faptul că tratativele au fost organizate tocmai în scopul netezirii acestor divergențe.

In ziua sosirii lui Churchill și Eden la Washington, Drummond, comentator al ziarului „New York Herald Tribune" scria despre „cele trei scopuri principale ce se ascund în spatele tratativelor Eisenhower-Churchill și Dulles-Eden". Potrivit afirmațiilor lui Drummond, aceste trei țeluri sînt următoarele : în primul rînd, „să se facă dovada... că interesele comune care unesc Anglia și S.U.A. sînt mult mai puternice decît divergențele dintre ele". In al doilea rînd, „să întărească Uniunea anglo-americană în războiul rece, atît pe plan moral, cît și pe plan practic, avîndu-se în vedere divergențele pe plan politic care au săpat în ultima vreme în însemnată măsură această uniune". In al treilea rînd, „să pună bazele unui tratat cu privire la apărarea mutuală a Asiei de sud-est" (așa numește diplomația americană blocul agresiv plănuit de ea pentru Asia de sud-est — I. F.).

Apreciind rezultatele tratativelor, presa recunoaște că ele nu au dus la rezultatele pe care le nădăjduiau organizatorii americani ai acestor tratative.

„Este limpede că la sfîrșitul conferinței există încă o puternică deosebire între punctele de vedere englez și american, mai ales în problema momentului constituirii pactului Asiei de sud-est" — scrie într-un articol de fond ziarul „New York Herald Tribune". Vorbind despre declarația comună anglo-americana cu privire la rezultatele tratativelor dintre Eisenhower și Churchill, ziarul „New York World Telegram and Sun" scrie că „ea este făcută pentru a scoate tratativele cu fața curată". Observatorul ziarului „Christian Science Monitor" ajunge la aceeași concluzie. „...Intîlnirea Churchill-Eisenhower — scrie observatorul — a arătat că divergențele sînt mari".

Revista „Time", legată de marile monopoluri americane, face o apreciere și mai sumbră asupra rezultatelor tratativelor anglo-americane. „Conferința de la Washington — scrie revista — a luat sfîrșit cu obișnuitul comunicat superficial, care face tot ce-i stă în putință pentru a masca divergențele existente în problemele fundamentale ...Vizita lui Churchill și Eden a fost aproape inutilă. Ea nu a putut ridica un pod peste crăpătura adîncă ivită în relațiile dintre S.U.A. și Anglia".

Presa americană acordă o deosebită atenție problemei Asiei de sud-est, problemă ce fusese discutată în cadrul tratativelor anglo-americane.

„Cel mai mare interes îl prezintă acea parte din comunicat în care se vorbește despre problemele Asiei de sud-est — scrie „New York Times" — deoarece acesta a fost principalul punct al divergențelor, încă înainte de începerea tratativelor".

„Comunicatul — afirmă agenția Associated Press — nu dă răspuns la întrebarea : cînd va fi convocată o conferință internațională în vederea creării Uniunii anticomuniste a Asiei de sud-est ? Aceasta a fost principala problemă a conferinței de la Washington. Anglia nu dorește desfășurarea unor asemenea acțiuni înainte de clarificarea rezultatelor definitive a încercărilor făcute de Franța în sensul ducerii unor tratative de pace în Indochina. Pe de altă parte, Statele Unite sînt partizane ale unor acțiuni rapide. Deoarece în comunicat nu se pomenește nimic în legătură cu vreo înțelegere, ea nu poate face decît să demonstreze existența unei neînțelegeri".

Presa americană scrie cu o enervare netăinuită că tratativele în problema Asiei de sud-est nu au dus la rezultatele pe care au încercat să le obțină cercurile cîrmuitoare ale Statelor Unite. Unele organe de presă amenințau în legătură cu aceasta, cu „revizuirea politicii" Statelor Unite față de Anglia. In acest sens, este foarte semnificativ articolul de fond publicat de ziarul „Wall-Street Journal". Subliniind existența unor divergențe între Anglia și S.U.A. în problema indochineză, precum și în problema Republicii Populare Chineze, ziarul consideră că aceasta constituie o indicație că politica Angliei în Asia se îndepărtează tot mai mult de politica Statelor Unite. „Este pe deplin evident — scrie ziarul — că Anglia manifestă o dorință tot mai accentuată de a nu urma conducerea americană".

Fără să-și ascundă enervarea pricinuită de faptul că rezultatele tratativelor anglo-americane nu au confirmat socotelile cercurilor cîrmuitoare ale Statelor Unite, mai ales în problema Asiei de sud-est, revista „Time" cere ca Statele Unite să renunțe la „pierderea inutilă de timp în căutarea unor acorduri iluzorii". Revista cheamă la desfășurarea cu și mai multă hotărîre a frumoasei politici „de pe poziții de forță" și la organizarea unor acțiuni directe, fără să se țină seama de părerea aliaților, inclusiv de părerea Angliei.

In declarația lor comună, Statele Unite și Anglia „cheamă Franța să ratifice în cît mai scurt timp tratatul cu privire la așa numita „comunitate defensivă europeană", al cărei nucleu trebuie să-l constituie diviziile vest-germane puse sub comanda generalilor hitleriști. Dar presa americană recunoaște că această „chemare" comună a anglo-americanilor nu reprezintă, în fapt, nimic altceva decît o grosolană presiune exercitată asupra Franței. Acest lucru este subliniat de agenția Associated Press, care a declarat cu nerușinare că Franței „i s-a dat un ghiont ca astfel să grăbească ratificarea tratatului cu privire la comunitatea defensivă europeană".

Neavînd probabil prea mari speranțe în ratificarea de către parlamentul francez a tratatului cu privire la „armata europeană", presa americană lansează mereu zvonuri cum ca, în cadrul tratativelor anglo-americane de la Washington, s-ar fi realizat o înțelegere asupra „unor alte căi de reînarmare a Germaniei". După cum anunță din Washington Robert Allan, observatorul ziarului „New York Post", în timpul tratativelor de la Washington, Eisenhower și Churchill „au căzut de acord asupra necesității de prima însemnătate ca Germania occidentală să fie reînarmată independent (!) de cele ce vor face, la urma urmei, Franța și Italia în legătură cu această problemă tărăgănată de atîta vreme".

Știrile sosite din Bonn constituie mărturii ale unei stări de spirit similare. R. Shecford, observator al trustului de presă Scripps-Howard, relatează, într-o telegramă din Bonn, că „Statele Unite și Anglia intenționează să permită Germaniei occidentale să se reînarmeze, dacă spre sfîrșitul verii va deveni limpede că Franța nu va ratifica tratatul cu privire la armata europeană".

I. FILIPPOV

Poporul olandez nu dorește un nou wehrmacht

Din relatările presei olandeze rezultă că, la Haga, sînt urmărite, cu îndreptățită neliniște, noile manevre ale diplomației americane, care încearcă prin toate mijloacele să reînvie militarismul german. Pricina acestei neliniști consistă în aceea că toate manevrele americane lovesc în interesele vitale ale Olandei.

Cercurile largi ale opiniei publice olandeze au fost neliniștite nu de mult și de planul elaborat de senatorul american Richards, plan pe a cărui bază patru țări — Germania occidentală, Belgia, Olanda și Luxemburg — care au ratificat tratatul cu privire la „comunitatea defensivă europeană" trebuie să se unească „în cadrul unui program de apărare colectivă". Acest plan constituie una dintre variantele apărute la Washington atunci cînd s-a văzut că perspectivele ratificării de către parlamentele francez și italian a tratatului de la Paris cu privire la „comunitatea defensivă europeană" rămîn mai departe foarte șterse. In aceste condiții, Washingtonul a hotărît să lanseze un balon de încercare : a apărut o nouă variantă a „armatei europene" cu participarea Germaniei occidentale și a țărilor Beneluxului.

Așa dar, pe de o parte, Franța este șantajată prin amenințarea cu o Germanie occidentală reînarmată înainte de crearea „armatei europene", iar pe de altă parte, prin posibilitatea creării „comunității defensive europene" chiar fără participarea Franței și Italiei. Rămîne neschimbată doar dorința cercurilor agresive americane de a crea wehrmachtul german, indiferent de firma sub care s-ar face acest lucru. Totodată, Washingtonul a presupus că țările Beneluxului, legate prin ratificarea tratatului de la Paris și deobicei docile continuatoare ale politicii americane, vor traduce în fapt și acest nou plan american.

Dar diplomația americană a apreciat greșit situația politică din țările amintite. Propunerea senatorului Richards, vădit inspirată de Departamentul de Stat al S.U.A., a stîrnit o furtună de proteste în cele mai diferite cercuri ale opiniei publice din Belgia, Olanda și Luxemburg. Propunerea a întîmpinat o deosebită rezistență în Olanda. Reflectînd neliniștea opiniei publice olandeze, ziarul „Nowe Rotterdamsche Kurant" scria : „Ce anume înțeleg guvernanții americani sub numele de program al apărării colective? Comunitatea defensivă europeană cu participarea doar a Beneluxului și Germaniei occidentale ? Aceasta ar fi lipsit de sens și de neacceptat. Guvernul american trebuie să înțeleagă că 20 milioane de olandezi, belgieni și luxemburghezi, nu vor putea da nici cînd garanțiile necesare împotriva acțiunilor samavolnice a 48 milioane de germani".

Și în parlamentul olandez planul lui Richards a servit drept pretext pentru o serie de critici la adresa politicii externe americane. Reprezentanții diferitelor grupări politice s-au rostit cu hotărîre împotriva propunerii privind încheierea unei „comunități defensive" alcătuite din țările Beneluxului și Germania occidentală. Una din camerele parlamentului a respins în unanimitate planul lui Richards. Foens, reprezentant al „Partidului popular catolic", partid burghez, a declarat că „cele trei țări ale Beneluxului nu pot pune frîu naționalismului militar german".

Același punct de vedere a fost exprimat și de deputatul Fermeyr care a vorbit în numele grupării „Partidului municii" „Eu și tovarășii mei politici socotim că colaborarea dintre Benelux și Germania (occidentală) în condițiile priorității absolute a Germaniei este inacceptabilă" — a declarat Fermeyr. Împotriva planului Richards s-a pronunțat și Welter, reprezentantul Partidului catolic independent.

Poziția negativă adoptată de partidele burgheze față de noua variantă a „armatei europene" a determinat și poziția guvernului olandez. Ministrul de război Staaf a declarat că guvernul nu intenționează să participe la „comunitatea" propusă. Întîmpinînd rezistență și din partea Belgiei și Luxemburgului, Washingtonul a dat înapoi, lăsînd să se înțeleagă că planul lui Richards „nu atinge țările Beneluxului".

Cele relatate mai sus sînt semnificative pentru situația politică din Olanda de astăzi. Nu numai forțele progresiste, dar și o însemnată parte a cercurilor burgheze din această țară urmăresc cu tot mai multă neliniște eforturile depuse de diplomația americană în vederea reînvierii wehrmachtului german agresiv. Politica S.U.A., care nu ține seama de experiența istorică a popoarelor europene, care ignorează interesele lor vitale, întîmpină o serioasă rezistență în Olanda. Oamenii cu judecată sănătoasă ajung la concluzia — exprimată, nu de mult, de săptămînalul burghez „Haagsche Post" — care scria că : „adversarii tratatului cu privire la armata europeană au avut dreptate atunci cînd insistau, chiar de la început, asupra căutării unor alte căi". Tot mai mulți olandezi văd că aceste alte căi constă în organizarea unui sistem general european al securității colective, potrivit planului propus de Uniunea Sovietică.

S. KONDRAȘOV

Nevinovăție jignită

Senatorul McCarthy a numit „nedemnă, necuviincioasă și nelegală" interceptarea convorbirilor sale telefonice de către reprezentanții ministerului de război al S.U.A.

— Mirlanii ăștia de la ministerul de război îmi interceptează convorbirile telefonice !
— Dar cum ați aflat ?
— Am ascultat chiar acum o convorbire a lor despre chestia asta.

Desen de L. BRODATI

În câteva cuvinte

Ziarele belgiene au publicat o fotografie reprezentînd proba de verificare a rezistenței unui pod construit recent în Belgia. De obicei, pentru verificarea podurilor rutiere sînt folosite camioane încărcate. De data aceasta, proba a fost făcută cu ajutorul a 16 tancuri.

Pe fotografie se poate vedea că noul pod, care a fost construit în regiunea fortificată a forăreței Namur, nu s-a prăbușit sub greutatea acestor 16 tancuri, (care nici nu erau belgiene). Așa dar în caz de război, pe pod va putea trece, fără nici un pericol un batalion de tancuri.

Așa este înfățișat în Belgia, din ordinul Washingtonului, programul de construcții militare. După cum se știe, Belgia face parte din Comunitatea defensivă europeană", înjghebată la ordinul americanilor. Milioane de dolari sînt folosite pentru construirea de cazărmi, de drumuri strategice și de poduri.

„Banda rulantă" literară

La Londra a apărut un roman satiric-„Nevăzuții la lucru" — de Vivian Ogilvie.

Cartea oglindește o seamă de fenomene caracteristice culturii burgheze din țările în care se importă nu numai producția ideologică americană finită, dar și metodele ei de fabricare. Odată sosite în țările apusene, creațiile benzii rulante ideologice americane înăbușă cărțile, piesele și filmele bune, exercită o influență nefastă asupra vieții literare și asupra întregii culturi în general.

Oamenii de cultură progresiști din Anglia sînt neliniștiți de acest trist fenomen. Satira lui Vivian Ogilvie reprezintă o mărturie a neliniștii care a pus stăpînire pe opinia publică engleză privind soarta culturii țării lor.

Iată o „fabrică literară" instalată într-un colțișor de țară. Incercînd să-și echilibreze bugetul șubred, lordul Clignencourt, proprietarul ei, a inventat un procedeu foarte ingenios : el a umplut castelul părintesc cu scriitori în pană de fonduri, le-a fixat o zi de muncă normată și un salariu anemic și a pus în vînzare romane, povestiri, articole, piese, prelegeri, comentarii, monografii, scenarii de radio — scrise de locatarii lui. Totul este cît se poate de simplu : orice scriitor la modă, orice funcționar guvernamental sau lector alege sau comandă manuscrisul ce-i este de trebuință, plătește proprietarului „fabricii" materialul confecționat și publică romanul sau articolul sub propria sa semnătură.

„Nevăzuții" din cartea satirică a lui Ogilvie nu lucrează numai pe tărîm literar. „Conducătorii ideologici" englezi îi folosesc în toate domeniile vieții culturale și, la comanda stăpînilor lor, „nevăzuții" inspiră micului

desen de V. FOMICEV

burghez tocmai acele gînduri care sînt astăzi necesare monopolurilor capitaliste.

Satira lui Ogilvie demască fără milă racilele societății burgheze. Descriind decăderea morală a literaților vînduți monopolurilor capitaliste, el arată cauzele acestei decăderi. El vede răul în tendința kulturträgerilor americani de a înrobi viața spirituală a Angliei.

Noile provocări ale marionetelor de la Seul

Tendința cercurilor guvernante ale S.U.A. de a împiedica unificarea națională a Coreii este reflectată de politica provocatoare pe care S.U.A. o duc în Coreea de sud. Atît înaintea conferinței de la Geneva, cît și în răstimpul celor 7 săptămîni cît au durat tratativele în problema coreeană, cercurile guvernante ale Statelor Unite și lacheii lor sud-coreeni au întreprins o serie de măsuri cu caracter militar și politic îndreptate spre întărirea regimului anti-popular al lui Li Sin Man, spre sporirea efectivelor armatei marionetei sudcoreene, spre formarea unei asemenea atmosfere în situația internă care, potrivit socotelilor Washingtonului, trebuie să înăbușe năzuința populației Coreii de sud de a dobîndi unitatea națională a țării.

Prin aceste măsuri, Statele Unite tind să accentueze scindarea Coreii și să păstreze partea sudică a țării ca focar de permanentă neliniște și primejdie în Extremul Orient, ca bază de atac pentru noi aventuri militare.

După cum se știe, încă înainte de conferința de la Geneva, au avut loc în Coreea de sud o serie de conferințe secrete între personalități militare și politice ale S.U.A. și lisînmaniști. Atît aceste conferințe, cît și atitudinea adoptată de numeroși reprezentanți de seamă ai guvernului american, inclusiv secretarul de Stat al S.U.A., Dulles, care au orientat marionetele sudcoreene spre sabotarea și discreditarea conferinței de la Geneva, au încurajat și au dat avînt lui Li Sin Man. Acest satrap cu clica sa au început o activitate furibundă : declarațiile belicoase se succedau neîntrerupt. La 8 mai, Li Sin Man a declarat, cu nerușinare, că „va întreprinde un marș spre nord, ignorînd cu desăvîrșire conferința de la Geneva". Asemenea declarații delirante nu ar merita atenție dacă nu s-ar ști că Li Sin Man nu s-a încumetat încă niciodată să se pronunțe, fără a-și coordona acțiunile cu planurile stăpînilor americani.

Urmînd indicațiile stăpînilor lor americani, guvernanții Coreii de sud cheltuiesc acum sume uriașe pentru sporirea efectivelor armatei și pentru construirea diferitelor obiective militare.

Credincioase planurilor lor agresive, cercurile guvernante ale S.U.A. nu se îngrijesc de relacerea economică a Coreii de sud ci de transformarea ei într-un lagăr militar. Ministrul apărării din guvernul lisînmanist a recunoscut că fondurile alocate de congresul american pentru Coreea de sud, inclusiv cele destinate, chipurile, refacerii economice a Coreii de sud, sînt cheltuite exclusiv în scopuri militare. In ce privește așa numitul „program al S.U.A. și al Națiunilor Unite pentru refacerea Coreii", despre care vorbește atît presa americană, însești autoritățile sudcoreene au fost nevoite să recunoască, într-o scrisoare deschisă, publicată în organul oficial „Korean Republic", că el a „suferit un faliment total".

Statele Unite desfășoară active pregătiri în sensul sporirii simțitoare a efectivelor armatei sudcoreene. Putem să ne dăm seama de proporțiile acestei acțiuni din declarația făcută la o conferință de presă de Bion Ion Te, pe atunci ministru al afacerilor externe, iar astăzi prim ministru al Coreii de sud. In această declarație, care a căpătat aprobarea autorităților americane, se spune, printre altele : „Coreea de sud consideră necesar să sporească numărul diviziilor de la 20 la 35, să-și tripleze cel puțin forțele aeriene, care alcătuiesc astăzi o singură brigadă de aviație, să-și întărească simțitor flota". După o săptămînă, Son Von Ir, ministrul sudcoreean al apărării, a declarat că au fost luate măsurile pentru chemarea sub arme „a tuturor tinerilor care pot să lupte".

In luna mai, au sosit în Coreea de sud — pentru elaborarea în amănunt a măsurilor de sporire a efectivelor armatei sudcoreene — generalul Van Fleet, reprezentantul special al președintelui S.U.A., Wilson, ministrul apărării al S.U.A. și Arthur Dean, reprezentant special al guvernului american.

Nemulțumindu-se cu planurile de dublare a efectivelor armatei lisînmaniste, comandamentul american din Coreea sporește în ultima vreme — încălcînd prin aceasta acordul de armistițiu — și efectivele forțelor de ocupație, înzestrîndu-le cu cantități suplimentare de armament. Corespondentul ziarului italian „Paese Sera" scria, nu de mult, din Hongkong, că potrivit știrilor primite din partea unuia dintre ofițerii superiori ai armatei sudcoreene, Statele Unite au trimis numai în ultimele trei luni în Coreea de sud de la bazele lor din Japonia și de pe insula Okinawa, unități terestre cu un efectiv de 4.000 de soldați și ofițeri. Pe lîngă aceasta, în cursul ultimelor luni, în Coreea de sud a fost trimisă, sub pretiunea S.U.A o brigadă turcă de 5.100 oameni, un batalion grec și o unitate olandeză.

Trebuie să remarcăm că cercurile guvernante ale S.U.A și marionetele lor sud coreene „justifică" în mod cu totul original acțiunile lor de încălcare a acordului de armistițiu. După cum a afirmat la Geneva reprezentantul lisînmanist Bion Ion Te, „insuccesul conferinței de la Geneva în problema coreeană a făcut ca acordul de armistițiu să nu mai fie valabil" Dezvoltînd această „teză", autoritățile sudcoreene au cerut — la ordinul americanilor — ca comisia neutră de supraveghere a armistițiului „să-și înceteze lucrările"

Paralel cu măsurile cu caracter pur militar, reprezentanții americani și agenții lor lisînmaniști au desfășurat în Coreea de sud o largă campanie menită să terorizeze și să înspăimînte populația sudcoreeană, să înăbușe năzuința ei spre restabilirea unității naționale a țării. La inițiativa stăpînilor americani, a fost creat recent, pe lîngă autoritățile lisînmaniste un așa numit „comitet de rezistență", în sarcina căruia cade organizarea în Coreea de sud a diferite manifestări împotriva unificării Coreii. Conducerea acestui comitet este încredințată unor consilieri americani, sub controlul direct al ambasadorului american la Seul, Briggs.

Aceleași scopuri au fost urmărite și prin organizarea așa numitelor „alegeri generale" care nu au avut nimic comun cu o adevărată exprimare liberă a voinței poporului coreean.

Interesele păcii și securității în Extremul Orient cer încetarea politicii provocatoare a S.U.A. în Coreea de sud, ser o cît mai grabnică reglementare pașnică a problemei coreene, pe baza principiilor de libertate și independență națională.

(Extrase din articolul apărut în „Izvestia")

Note

Texasul strămutat pe Rin

Ziarul german „Neues Deutschland" a publicat recent o fotografie care înfățișează un oraș alcătuit din clădiri uniforme de tip cazarmă. Explicația la clișeu glăsuia : „Fotografia reprezintă o parte a orașului american Vogelwe de lîngă Kaiserslautern. Mai înainte locuiau acolo țărani germani așezați în cîteva sate mici. Acum, viața de acolo aminteșe Texasul". Așa și este.

Ziarele germane au publicat nu de mult o știre laconică : între Bonn și guvernul american sînt în curs tratative privind arendarea către americani, pe termen de 99 de ani, a unei însemnate regiuni a landului Palatinat, regiune în care se află orașele Kaiserslautern, Baumholder și altele.

Autoritățile americane intenționează să transforme regiunea Kaiserslautern-Baumholder în principala bază militară a S.U.A. în Europa. Această bază este destinată exclusiv forțelor armate americane și ea nu va fi inclusă în sistemul așa numitei „comunități defensive europene". Regiunea în care va fi instalată baza se va transforma în teritoriu american.

Intreaga regiune a fost americanizată. Ziarele comunică date interesante cu privire la noile orașe destinate exclusiv americanilor. Vogelwe numără astăzi 12.500 „locuitori". Intr-o altă colonie americană, aflată în apropiere de Baumholder, 3.000 de germani locuiesc împreună cu 30.000 de soldați, în Langschtule 6.000 de locuințe au fost construite pentru americani.

Țăranii sînt izgoniți de pe pămîntul lor în vederea construirii noilor orașe americane. Acolo unde pînă mai deunăzi rodeau ogoare bogate, aterizează astăzi cu vuiet, pe piste de beton armat, avioanele americane.

Crearea acestei baze militare americane, care constituie o serioasă amenințare pentru pacea și securitatea țării, stîrnește indignarea tuturor germanilor cinstiți. In întreaga Germanie ia amploare mișcarea de protest împotriva politicii criminale a lui Adenauer. Opinia publică germană apreciază just „arendarea" Palatinatului ca fiind un act care simbolizează transformarea întregii Germanii occidentale într-o feudă a imperialismului american.

Un șantaj eșuat

Cancelarul de la Bonn s-a înclus în mod activ în campania de presiuni asupra Franței, organizată de diplomația americană în scopul de a obliga Franța să ratifice tratatul cu privire la „armata europeană". Potrivit expresiei ziarului parizian „Combat", Adenauer „a lovit cu pumnul în masă". Luînd cuvîntul la 2 iulie în fața microfonului, el a cerut ca Franța să ratifice în cel mai scurt timp tratatul cu privire la „comunitatea defensivă europeană".

Amenințînd Franța, Adenauer a subliniat că toate „alternativele comunității defensive europene care au fost propuse pînă acuma se deosebesc de ea așa cum se deosebește un surogat de cafea de cafeaua naturală. Să ne imaginăm însă că Franța va renunța la comunitatea defensivă europeană. Atunci noi vom respinge cu energie toate tentativele prin care se urmărește ca noi să fim obligați să ne reînarmăm în condiții înjositoare, cu alte cuvinte, ca armata germană să fie pusă sub o tutelă oarecare. Vreau să declar aceasta cu hotărîre, odată pentru totdeauna".

Presa vestberlineză lasă să se înțeleagă că această declarație ultimativă a lui Adenauer a fost făcută cu cunoștința și cu aprobarea Departamentului de Stat al S.U.A. Așa, de pildă, ziarul „Der Tag" scrie : „La Bonn se presupune că Adenauer nu ar fi vorbit cu atîta hotărîre dacă nu ar fi sigur de sprijinul Statelor Unite ale Americii".

Presa pariziană a dat însă o ripostă dîrză noului demers al lui Adenauer. Numindu-l pe Adenauer „moștenitorul reichskanzlerului Belhman-Holweg și al lui Hitler", ziarul „Combat" scrie cu indignare că el „socotește posibil să bată cu pumnul în masă și să dea Franței lecții de morală politică tocmai în ziua în care au fost condamnați asasinii din lagărul de la Struthof". In continuare ziarul „Combat" își exprimă speranța că „atacul" lui Adenauer „va arăta poate anumitor francezi că nemții își imaginează Europa stînd la baza unei noi formule a „spațiului vital".

La rîndul său, „Le Monde" scrie următoarele într-un articol de fond în care se referă la amenințările lui Adenauer de a reface o armată germană independentă : „Dar Franța rămîne, totuși ca și mai înainte, o putere de ocupație în Germania și fără consimțămîntul ei nu se poate face nimic".

Calificînd declarația lui Adenauer drept un „dictat" și o „jignire intolerabilă adusă Franței, ziarul „Libération" scrie următoarele : „Nu există francez care să nu aprecieze declarația impertinentă a cancelarului Adenauer ca o jignire intolerabilă"...

Faptele dovedesc că și această tentativă de șantajare și înspăimîntare a Franței — întreprinsă de Adenauer în urma sfaturilor prietenilor săi de peste ocean — se întoarce împotriva celor care au plănuit-o.

Baletul sovietic și „criticul" yankeu

După cum se știe, guvernul Laniel a interzis cu cîtăva vreme în urmă spectacolele pe care urmau să le dea soliștii baletului sovietic la Paris. Aceasta corespundea întru totul dorințelor Washingtonului, pentru că pînă și relațiile culturale dintre U.R.S.S. și țările apusene sînt considerate o „ameninjare" pentru S.U.A. Nu întîmplător dincolo de ocean sînt oameni care se fac luntre și punte pentru a face uitată impresia produsă în Europa apuseană de cuvintele de laudă scrise de presa germană — și nu numai de cea germană ! — în legătură cu spectacolele date la Berlin de artiștii baletului sovietic. Sebastian Haffner, corespondentul ziarului conservator englez „Observer", la Berlin scria, de pildă următoarele : „Fără să țin seama de primejdia de a fi considerat un propagandist comunist trebuie să spun că arta acestei trupe entuziasmează pe oameni. Baletul rus stă în centrul tuturor discuțiilor".

Această stare de lucruri a pus în grea încurcătură pe propagandiștii „culturii" gangsterești americane.

Ca întotdeauna, în primele rînduri ale clevetitorilor s-a grăbit să apară revista americană „Time". In articolul apărut în paginile revistei este reflectată o nemulțumire vădită față de faptul că „niște germani sentimentali și de modă veche (?!)" sînt entuziasmați de artiștii sovietici. Articolul este plin de atacuri absurde la adresa baletului sovietic. Autorului — care a preferat să rămînă anonim — nu-i place nimic : ba că fiecare concert este alcătuit din prea multe bucăți separate, ba că dansatorii sovietici „nu sînt destul de grațioși".

„Criticul" american, care preferă, pe semne, cancanul music-hall-urilor, în locul baletului clasic, a cinstit cu atenția sa și pe Galina Ulanova, care a entuziasmat pe berlinezi. Arta ei inspirată și desăvîrșită a fost chiar „lăudată", din punctul său de vedere, de către „criticul" de peste ocean. El a declarat că Ulanova dansează... „ca orice balerină americană !".

Ori cît de trist ar fi aceasta pentru pretențiosul „critic", dar părerea lui diferă mult de părerea celora care au văzut spectacolele date la Berlin de maeștrii baletului sovietic. Același Sebastian Haffner arăta că „toate baletele din Londra, New York și Paris, luate la un loc, nu ar putea alcătui o trupă care să se poată compara, măcar și de departe, cu aceasta".

Să nu credeți că acest „critic" al revistei „Time" critică pe artiștii sovietici pentru că ei sînt ruși. Da' de unde ! El e gata să recunoască supremația baletului rus, dar numai a celui... dinaintea revoluției. Așa de pildă, Matilda Kșesinskaia, „prietena bună și credincioasă a țarului Nicolae al II-lea", a fost într-adevăr prima balerină a lumii, scrie revista.

In ceea ce privește baletul sovietic, „Time" explică însăși existența sa prin împrejurări cu totul întîmplătoare, în speță, prin aceea că V. I. Lenin a rostit în anul 1917 una din cuvintările sale de pe balconul palatului lui Kșesinskaia. Trebuie oare să mai spunem cît de nebuloase sînt cunoștințele „criticului" american în ceea ce privește dezvoltarea artei sovietice, cît de neroade și ce ignoranță crasă vădesc concluziile sale ?

Numind Leningradul — Sanct Peterburg, amintindu-și cu subînțeles de Kșesinskaia, revista dovedește, încă o dată, cît de drag le este cîrmuitorilor actuali ai S.U.A. tot ce este legat de trecutul prerevoluționar al Rusiei, cît urăsc ei tot ce dovedește succesele Uniunii Sovietice — fie că e vorba de șantierele comunismului, fie că e vorba de balet.

Candidat la scaunul sfîntului Petru

Spre începutul veacului al XIII-lea, îmbătat de stăpînirea ce și-o întinsese asupra Europei catolice, papa Inocențiu al III-lea ar fi spus vorbele ce urmează : „Papa este legătura între Dumnezeu și om".

Actualul papă Pius al XII-lea nu s-a făcut vestit prin asemenea aforisme apolitice. Obosit de o trudnică viață, în care a tot înjghebat sterpe cruciade împotriva socialismului și democrației, Pius s-a dovedit nepătrunsibil și rebegit. Deși papa mai trăiește și mai respiră încă, o seamă dintre clarvăzătorii ce-l înconjoară grumaz aprige priviri în cetoșul miine, gîndindu-se cu o sinceritate nu tocmai smerită, cine va putea fi hărăzit să facă această legătură dintre cer și pămînt, atunci cînd cea de azi va dispare .

Ziarele catolice, de pildă, indică pe cardinalul italian Micara ca pretendent favorit. Dar Micara presupune, iar Departamentul de Stat al S.U.A. dispune Se zvonește că arhiepiscopul newyorkez Spellman intenționează să ocupe el mult jinduitul „scaun sfînt" In cercurile catolice americane se spune că Spellman este pe placul Departamentului de Stat, putînd fi agreat în postul de reprezentant al lui Christ pe pămînt : nu degeaba se lăfește el cu prietenia fierbinte ce-l leagă de preasfinții părinți ai inchiziției moderne, instalați în Congres, nu degeaba — declară el ritos — că de vu ti papa, vu încercu „să apropie și mai mult biser ca de politică".

Punerea în scena a spectacolului este condusă de regizori cu îndelunga experiență. S.U.A intenționează să trimită ca ambasador la Vatican pe generalul călău Marc Clark. Potrivit spuselor unor reprezentanți ai cercurilor catolice din New York, generalul trebuie să pregătească „condițiile corespunzătoare" pentru trecerea scaunului pontifical în mîna yankeilor.

Cețurile „condițiilor corespunzătoare" le-a risipit însuși candidatul la acest jilț : vorbind catolicilor newyorkezi, el a declarat că doarii și legăturile sale cu cercurile Vaticanului își vor spune cuvîntul.

De la Inocențiu al III-lea și pînă azi au trecut șapte veacuri. Evul mediu rămîne însă mai departe un ideal pentru Spellman și pentru confrații săi de idei. Este drept că ei au făcut o mică corectare la stolnicul lui Inocențiu După părerea lor, altfel trebuie el să arate astăzi : „Papa este legătura dintre dolar și om"

Dar candidatul la postul de locțiitor al domnului pe pămînt nu înțelege, nici în ruptul capului, că pe cît de sîrguincios se rouga „cercurile Vaticanului" noului zeu pe atît mai tare este cercul oamenilor simpli care văd norod și sînge sub poleiala de aur care acoperă chipul acestui zeu

Oare nu se poate ca, într-o bună zi, acești oameni să spună locțiitorului și stăpînilor săi. „Dacă asta vă este dumnezeul, asta vu este calea !" Și le vor arăta ușa.

„VEAC NOU", organ al Consiliului General A.R.L.U.S. Apare săptămînal Redacția : București, str. Piața Amzei nr. 4 telefon 4 10 12 4 56 07 — Convorbiri interurbane: 4 41 00. ADMINISTRAȚIA : Str. Colței nr. 11 telefon 5 31 19
Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin", Piața Scînteii. ABONAMENTE : pe 3 luni, 3 lei ; pe 6 luni, 6 lei; pe 1 an, 12 lei. Abonamentele se fac la toate oficiile poștale, prin factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții